

Jaarstukken 2021

werkom ›

Jaarstukken 2021
periode: 1 januari 2021 t/m 31 december 2021
bedrijfsvoeringsorganisatie
Participatiebedrijf Zaanstad Purmerend

11 juli 2022

werkom >

Inhoud

Jaarverslag 2021

Programmaverantwoording

1 Inleiding	2
2 Ontwikkelingen	3
3 Organisatie	8
4 Beleid en uitvoering	10
5 Financiën	18
6 Paragrafen	19

Jaarrekening 2021 31

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	32
Toelichting op het Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	33
WNT-verantwoording 2021 Participatiebedrijf Zaanstad Purmerend	39
Balans per 31 december 2021	41
Algemene grondslagen en grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	43
Toelichting balans	46
Bijlage 1 Uitvoeringsinformatie, Taakvelden	
Controleverklaring van de onafhankelijk accountant	
Bijlage 2 Uitvoeringsinformatie, Economische categorieën	
Bijlage 3, Geconsolideerde cijfers	
Toelichtingen op de geconsolideerde cijfers	

Jaarverslag 2021

Programmaverantwoording

1 Inleiding

Dit zijn de jaarstukken (jaarverslag en jaarrekening) over het jaar 2021 van het 'Participatiebedrijf Zaanstad Purmerend', handelend onder de naam 'Werkom'. Gemeenten zijn sinds 1 januari 2015 verantwoordelijk voor de uitvoering van de Participatiewet (PW). Doel van de PW is om mensen met arbeidsvermogen die vallen onder doelgroep naar werk toe te leiden, bij voorkeur naar regulier werk.

Ter uitvoering van de taken in het kader van de PW en Wet sociale werkvoorziening (WSW) hebben de gemeenten Purmerend en Zaanstad Werkom opgericht. Dit is gedaan op basis van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen. Er is gekozen voor een Bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO). De colleges van beide gemeenten hebben de bevoegdheden uit de WSW overgedragen aan Werkom met dien verstande dat bevoegdheid om beleidsregels te stellen, blijft toekomen aan de colleges. Ten aanzien van de taken in het kader van de uitvoering van de PW is aan de secretaris-directeur van Werkom mandaat verleend.

Gemeenten hebben beleidsruimte om de vorm en inhoud van de arbeidsondersteuning binnen de wettelijke kaders zelf te bepalen. De gemeenteraad formuleert bij verordening beleid voor de arbeidsondersteuning aan de doelgroep, waaronder ook niet-uitkeringsgerechtigden of prioritaire doelgroepen.

De hier relevante doelgroep bestaat uit mensen met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt. Mensen die op 31 december 2014 een geldige SW-indicatie hadden en in een SW-dienstbetrekking werkzaam zijn, behouden hun rechten en plichten. Het gaat bij de nieuwe doelgroep ook om schoolverlaters uit het voortgezet speciaal onderwijs (VSO), het praktijkonderwijs (PrO) en het mbo-entreeonderwijs. Het is van belang dat zij in beeld zijn, passende begeleiding krijgen en aan de slag komen bij werkgevers, zo nodig met ondersteuning. Ook statushouders vormen een belangrijke doelgroep.

In deze jaarstukken wordt verantwoording afgelegd over één programma; Werk bestaande uit 2 primaire taakvelden: 'arbeidsparticipatie' en 'begeleide participatie' met daarnaast de taakvelden 'mutaties over reserves', 'treasury' en 'overhead'.

Werkom heeft in 2018 een besloten vennootschap opgericht, Werkom diensten BV, waarvan het 100% van de aandelen houdt. Beide entiteiten leveren, via bedrijfsonderdelen, ook producten of diensten aan afnemers. De BV wordt benut om het private deel van de markt te bedienen. Onder 'privaat' worden alle klanten verstaan, niet zijnde de gemeente Zaanstad of Purmerend.

In 2021 heeft het bestuur het besluit genomen de BV te ontbinden. Aan dit besluit is in dit boekjaar nog geen gevolg gegeven; dit in afwachting van nadere inzichten op een alternatief gebruik van de BV.

Bij het samenstellen van deze jaarstukken is de indeling van de gewijzigde begroting voor het jaar 2021 zoveel mogelijk gevolgd. Daar waar dit het inzicht beter diende of waar een betere aansluiting op de regelgeving (het BBV) kon worden bereikt, is daar van afgeweken.

2 Ontwikkelingen

2.1 Algemeen

CAO "Aan de Slag".

Tot 1 juli 2021 kon Werkom alleen de CAO's voor WSW-medewerkers en ambtelijk personeel (CAO-SGO) toepassen. Per genoemde datum is dar de CAO "Aan de Slag" bij gekomen. Deze CAO is bedoeld voor personen uit verschillende (PW-)doelgroepen. In het kort bestaan deze doelgroepen uit Beschut Nieuw en andere personen in het doelgroepregister (banenafpraak). WiW-ers en basisdienstverbanden (ontwikkelbanen) vallen er *niet* onder.

Met deze CAO werd het voor gemeenten en participatiebedrijven mogelijk voor de genoemde groepen dienstverbanden aan te bieden met passende arbeidsvoorwaarden. Tot 1 juli 2021 werden dienstverbanden voor deze groepen bij een externe payrollorganisatie ondergebracht. Sinds 1 juli 2021 kan dat ook bij Werkom zelf.

Werkom hanteert de volgende uitgangspunten bij dienstverbanden van personen in deze groep:

Personen met een indicatie 'Beschut Nieuw' kunnen na drie contracten worden aangenomen voor onbepaalde tijd. De taakstellingen van de gemeenten vormen hierop in beginsel het plafond; vooralsnog liggen deze taakstellingen echter hoger dan de realisatie. Voor de anderen in deze groep kan alleen een dienstverband in tijdelijkheid ontstaan, d.w.z. 3x een contract voor bepaalde tijd met een maximum van 3 jaar.

WSW-RVU.

De verhoging van de AOW-leeftijd en de afschaffing van de VUT- en prepensioenregelingen hebben de financiële prikkels om langer door te werken vergroot. Als gevolg van deze hervormingen steeg de gemiddelde pensioenleeftijd in Nederland. Voor veel van de SW-werknemers is dat een probleem omdat die niet gezond de 'eindstreep' kunnen halen.

Mede om aan deze groep tegemoet te komen, is in 2019 het Pensioenakkoord gesloten. Daarin is o.a. overeengekomen dat werkgevers uittredingsregelingen kunnen financieren zodat werknemers vóór AOW-leeftijd kunnen stoppen met werken.

In de loop van het boekjaar is een nieuwe WSW-CAO afgesloten. Deze omvat een Regeling voor Vervoegd Uittreden (RVU). Vanaf 1 oktober 2021 konden de eerste SW-medewerkers eerder stoppen met werken. De medewerker moet minimaal vijf jaar in dienst zijn van Werkom en kan 2 jaar (of korter) vóór de AOW-gerechtigde leeftijd uittreden.

Deze regeling is voor zoveel mogelijk mensen financieel haalbaar: de deelnemers blijven in dienst van Werkom, zonder dat ze nog hoeven te werken. Hierdoor is het netto-inkomen hoger dan wanneer men uit dienst zou gaan.

De betrokkenen kunnen een vergoeding krijgen tot € 500 om een financieel adviseur in te schakelen. Dat is belangrijk om een goed besluit te nemen over wel of niet gebruikmaken van de RVU. Er zijn immers effecten op de pensioenopbouw en andere rechten bij overlijden. Werkom betaalt aan RVU-deelnemers met een voltijdsdienstverband per maand een bedrag ter hoogte van maximaal het RVU-vrijgestelde bedrag.

De directe kosten voor deelnemers zijn voor Werkom lager dan de 'gewone' loonkosten. Vanuit de 2 gemeenten wordt Werkom voor de uitvoering van de WSW bekostigd o.b.v. de werkelijke loonkosten. Het saldo van deze posten levert dus een voordeel op voor de 2 gemeenten. Voor Werkom is het effect nihil. RVU-deelnemers blijven meetellen voor de WSW-budgetten die de gemeenten van de overheid ontvangen. Het subsidietekort voor de gemeenten zal dalen.

De regeling leidt echter voor Werkom waarschijnlijk ook tot een versnelde en grotere WSW-uitstroom. Hierdoor gaat er ook eerder arbeidsvermogen verloren. Het betreft personen vanaf het geboortjaar 1956. Rekening houdend met aannames omtrent de (mate en duur van de) deelname, gaat het om ruim 100 personen.

Armoedeval

Het begrip 'Armoedeval' treedt op wanneer iemand met een uitkering er in het totale inkomen op achteruitgaat als hij of zij een betaalde baan krijgt of meer uren gaat werken. Het begrip is niet nieuw en helaas bestaat het nog steeds. In relatief veel gevallen bemoeilijkt dit om via een traject naar betaald werk over te stappen. Dit geldt in versterkte mate voor personen die door hun afstand tot de arbeidsmarkt alleen parttime kunnen werken en waarvoor functies op WML-niveau het meest passend zijn.

Werken geeft persoonlijke voldoening, waardering en toekomstperspectief. Een inwoner ervaart dit echter (nog) niet, vooral als blijkt dat hij er financieel op achteruitgaat. Dat is een drempel om aan het werk te gaan.

Uit onderzoek is gebleken dat het verwerven van voldoende inkomen uit een dienstverband ook diverse maatschappelijke effecten heeft. Uiteraard wordt er bespaard op de uitkering en zijn er meer belastingopbrengsten, maar ook de zorgkosten van de betrokkenen liggen lager en er is een positief effect op de directe en indirecte kosten van vandalisme en/of criminaliteit. De analyse van de maatschappelijke kosten en baten toont een gunstig beeld: voor de maatschappij als geheel is het beter als personen door werk met (voldoende) inkomen uit de uitkerings situatie raken.

Voor de mensen met een arbeidsbeperking moet weer of meer werken echter ook financieel lonen, liefst ook op korte termijn, maar ook duurzaam zijn. Juist vanwege de arbeidsbeperking is het moeilijker om aan het werk te blijven en uit de bijstand te stromen dan mensen zonder een arbeidsbeperking. Immers, personen met een medische urenbeperking kunnen hun werkuren meestal niet uitbreiden.

Werkom pleit ervoor de armoedeval weg te nemen. 'Den Haag' heeft hiervoor de sleutel in handen. Niet door meer participatiebudget naar de gemeenten, maar door een correctie in de werking van de arbeidskorting in lage inkomens. Dit veroorzaakt weliswaar lagere belastingopbrengsten, doch bespaart (op termijn) uitkeringslasten en verschillende soorten maatschappelijke kosten.

Doorontwikkeling organisatie

In 2021 heeft Werkom de organisatieontwikkeling doorgezet en het besturingsmodel doorontwikkeld. Daarnaast is de inrichting van de organisatie herijkt en gestart met de 'nieuwbouw' van het functiehuis. Zie paragraaf 6.1 over de bedrijfsvoering voor een nadere toelichting.

2.2 Coronacrisis

In de jaren 2020 en 2021 heeft de coronacrisis wereldwijd grote invloed gehad op het maatschappelijk en economisch leven. In verschillende sectoren leidden de maatregelen tegen verspreiding van het virus tot groot omzetverlies met dito gevolgen voor de werkgelegenheid.

De economie kromp in het begin van de crisis in ongekende mate, maar herstelde zich in de loop van 2020. In het 2e kwartaal van 2021 was de economie weer op of zelfs boven het niveau van voor de crisis. Op de arbeidsmarkt waren de effecten landelijk gezien en uiteindelijk niet zo groot:

- > de werkgelegenheid daalde maar weinig;
- > de werkloosheid steeg niet fors;
- > het aantal uitkeringen bleef laag.

Tussen verschillende branches waren grote verschillen te zien in de mate waarin zij getroffen zijn. De steunmaatregelen van de overheid hebben voor een overbrugging van de werkgelegenheid gezorgd.

De coronamaatregelen hebben effect gehad op de bedrijfsvoering van Werkom en de in- en uitstroom van kandidaten. Onder de in het verleden extern geplaatste personen uit de doelgroep van de WSW ontstond een grote terugstroom, d.w.z. veel plaatsingen van gedetacheerden dan wel Begeleid Werkenden eindigden. De gedetacheerden werden, ter behoud van hun werkritme, in veel gevallen intern geplaatst. De Begeleid Werkenden kregen, op grond van bepalingen in de WSW-CAO weer een intern dienstverband; zij werden eveneens intern geplaatst.

Dit was m.n. in 2020 financieel merkbaar in de detacheringssomzet (gedaald), de WSW-loonkosten (toegenomen) en de betaalde loonkostensubsidie (gedaald). Behoudens de detacheringssomzet wisten de andere bedrijfsonderdelen de werkgelegenheid en de omzet op niveau te houden.

In dit boekjaar zijn opnieuw extra kosten gemaakt i.v.m. coronamaatregelen. Het gaat dan om de aanschaf van mondkapen, COVID19-tests, stickers en desinfectiestations.

Vanuit het rijk werden aan de gemeenten extra middelen ter beschikking gesteld om de gevolgen van de coronacrisis te matigen. Het betrof een opslag op de rijksbudget voor de gemeenten betreffende de WSW.

Intern hebben de coronamaatregelen geleid tot een trendbreuk rond het 'thuiswerken'. Steeds meer collega's met een kantoorfunctie werken langer dan ooit vanuit hun huis. Werkom stimuleert en faciliteert deze ontwikkeling.

2.3 Arbeidsmarkt

In 2020 kregen de aanbevelingen van de commissie Borstlap en het deel van het SER rapport over de arbeidsmarkt veel aandacht. Gemeenten drongen daarnaast aan op meer middelen om de Participatiewet uit te kunnen voeren om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt beter te kunnen begeleiden. In de Tweede Kamer ontstond brede steun voor nieuwe vorm van sociale werkvoorziening.

Deze sociale ontwikkelbedrijven zouden beschutte werkplekken moeten bieden en mensen ontwikkelen naar regulier werk. Ook waren er positieve ervaringen met basisbanen. Het regeerakkoord stelt dat het nieuwe kabinet enkele grote hervormingen in de arbeidsmarkt wil doorvoeren. Helaas worden de sociale ontwikkelbedrijven en de basisbanen niet genoemd. Ook denken en werken vanuit 'maatschappelijke kosten baten analyses' ontbreekt.

De spanning op de arbeidsmarkt loopt verder op, terwijl de ontwikkelingen door de coronacrisis anders doen vermoeden. In een flink aantal sectoren is de vraag naar personeel groter dan het aanbod van kandidaten. Dit is terug te zien in het aantal openstaande vacatures. Tegelijkertijd blijft het aantal beschikbare mensen in de regio groot, voor het grootste deel bestaande uit personen met een PW-uitkering. Maar als een werkgever een vacature plaatst, is het aantal reacties beperkt of voldoen de kandidaten niet (volledig) aan de wensen van de werkgever. Dit laatste is de zogenaamde 'mismatch' op de arbeidsmarkt. De vraag past niet bij het aanbod. Met name in de techniek, de ICT en de zorg is de krapte in de Noord-Hollandse regio's groot. Beroepen in deze sectoren worden daarom ook vaak genoemd op de lijsten 'Regionale kansrijke beroepen'. Het gaat hier bijvoorbeeld om lassers, automonteurs en machinemonteurs, maar ook om netwerkbeheerders IT en verpleegkundigen.

Ondanks de krapte op de arbeidsmarkt namen de kansen voor mensen met een afstand tot die arbeidsmarkt slechts beperkt toe. Bij de groep statushouders vormen de taalachterstand, niet aansluitende diploma's en onbekendheid met de arbeidsmarkt daarvoor de redenen. Het aandeel mensen met een doelgroepindicatie dat bij Werkom wordt begeleid naar werk, is het afgelopen jaar gestegen. Duurzame plaatsing bij reguliere werkgevers blijkt voor deze groepen evenwel moeilijk te realiseren.

2.4 Werkleerinfrastructuur

In 2020 zijn de 2 deelnemende gemeenten gestart met een beleidsherijking over de uitvoering van de Participatiewet en de rol van Werkom daarin. In de scenario's die werden bestudeerd, was het al dan niet behouden van de werkleerinfrastructuur één van de variabelen. In maart 2022 is een koersbesluit genomen. Er is gekozen voor een variant waarin ook de zgn. 'ontwikkelbanen' kunnen worden ingezet en, op basis van maatwerk, er ruimte is om het werken met behoud van uitkering te verlengen tot max. 12 maanden én voor zover dat dienstig is aan de kandidaat.

Vooruitlopend op het koersbesluit is dit boekjaar de sturing en inrichting van Werkom, de besturingsfilosofie en het besturingsmodel ter hand genomen. Dat heeft geresulteerd in een herindeling van de leerwerkbedrijven en de ondersteunende diensten, maar er is ook gewerkt aan een nieuw functiehuis. In paragraaf 6.1 is dit nader toegelicht.

Startend in 2020, maar vooral in dit boekjaar, zijn er grote aanpassingen in het gebouw aan de Einsteinstraat gerealiseerd. Hiermee is het gebouw beter ingericht op de huidige ontwikkelingen, d.w.z. het proces van in-, door- en uitstroom staat centraal.

Tegelijkertijd zijn aanpassingen aangebracht waardoor de ruimten meer uitnodigen tot onderling contact en overleg. En er is ingespeeld op de flexibilisering van kantoortaken, juist ook in combinatie met thuiswerken.

In maart 2022 is de verbouwing afgerond en vond de feestelijke opening plaats. Het totaal van de gedane uitgaven t/m maart 2022 is € 1.521.900. De bijdrage die de eigenaar van het pand heeft geleverd was € 192.500.

2.5 Fiscale positie

De BVO en de BV van Werkom vormen een 'fiscale eenheid'.

De belastingdienst is van mening dat de zgn. 'sociaal culturele vrijstelling' (art. 11, lid 1, sub f) voor de omzetbelasting van toepassing is. Werkom en de 2 gemeenten pleiten echter voor de BTW-koepelvrijstelling.

Voor Werkom is dit onderscheid minder relevant: de overdracht van budget voor haar prestaties in het kader van de Participatiewet is vrijgesteld van BTW en de aan Werkom in dit licht in rekening gebrachte BTW is kostenverhogend. Voor overheadkosten geldt een zgn. 'mengpercentage' voor de kostenverhogende BTW.

Het gevolg voor de gemeenten is echter wel van belang; de zgn.

'transparantiemethodiek' kan nl. niet worden toegepast. Dit betekent dat genoemde kostenverhogende BTW niet aan de 2 gemeenten kan worden 'doorgeschoven' en dat deze zo ook niet voor de gemeenten compensabel is t.l.v. het BTW-compensatiefonds. Het standpunt van de belastingdienst is ongebruikelijk en het financiële nadeel is groot. Werkom is echter in deze geen belanghebbende meer.

Voor de vennootschapsbelasting wordt gebruik gemaakt van de vrijstelling cf. art. 5, lid 1, letter c, sub 2. Het gaat hier om een subjectvrijstelling voor lichamen die nagenoeg uitsluitend passende werkzaamheden bieden aan mensen met een verstandelijke of lichamelijke beperking. Dit was aanvankelijk gericht op medewerkers met een WSW-indicatie, maar gesteld is dat de personen uit de nieuwe doelgroepen hieraan gelijk zijn.

Werkom diensten BV

De BV is voor de omzetbelasting een regulier ondernemer omdat de BV uitsluitend prestaties verricht aan de private markt en aan openbare lichamen niet zijnde de gemeenten Purmerend of Zaanstad. Voor de vennootschapsbelasting is ook gekozen voor de subjectvrijstelling omdat aannemelijk is dat ook de BV nagenoeg uitsluitend passende werkzaamheden biedt aan mensen met een verstandelijke of lichamelijke beperking.

3 Organisatie

3.1 Bestuur en directie

De BVO is 'beleidsarm' en heeft een ongeleed bestuur. Dit jaar waren namens de deelnemende gemeenten Zaanstad en Purmerend respectievelijk de heren J. Krieger en H.M.M. Rotgans bestuurslid van Werkom.

Secretaris-directeur is mevr. Y.F.W. Hoogtanders.

3.2 Participatiebedrijf

De uitvoeringsorganisatie bestaat uit een bedrijfs onderdeel 'Mens en werk' en een bedrijfs onderdeel waarin de werkleerbedrijven zijn ondergebracht (Industrie en diensten, Groen en schoon en Post en print). Daarnaast beschikt de organisatie binnen het bedrijfs onderdeel 'Bedrijfsvoering' over een aantal stafonderdelen die de directeur, het bestuur en de organisatie ondersteunen.

3.3 Doelgroepen

De doelgroep van Werkom laat zich als volgt samenvatten:

- > Personen met een bijstandsuitkering, een uitkering op grond van de Wet IOAW, de Wet IOAZ, de Algemene nabestaandenwet (ANW) en arbeidsondersteuning aan niet-uitkeringsgerechtigden;
- > Mensen die op 31 december 2014 een geldige SW-indicatie hadden en in een SW-dienstbetrekking werkzaam waren: zij behouden hun rechten en plichten conform de WSW;
- > Begeleid Werken (eveneens conform de WSW);
- > Jonggehandicapten met arbeidsmogelijkheden;
- > Mensen met arbeidsvermogen die (nog) niet in een reguliere baan kunnen werken, ook niet met extra begeleiding en ondersteuning. Zij hebben uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie.

3.4 Werkgeversdienstverlening

Werkom vindt investeringen in het verbeteren van de werkgeversdienstverlening vanuit maatschappelijk perspectief van belang. Voor een vitale regionale economie is het essentieel dat ZZP-ers en mensen met een korte afstand tot werk snel weer een nieuwe baan vinden. Voor een deel van deze groep kan deze nieuwe baan nu wellicht ook in een van de kraptesectoren liggen.

De dienstverlening aan werkgevers vergroot het netwerk van Werkom en daarmee de mogelijkheden om (op termijn) ook mensen met een grotere afstand tot werk naar regulier werk te bemiddelen. Werkom wil daarom vanuit breder maatschappelijk perspectief zowel investeren in de groep werkzoekenden met een afstand tot werk evenals in werkgevers.

4 Beleid en uitvoering

4.1 Inleiding

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dienen de verantwoordingsstukken inzicht te geven in de kosten en opbrengsten. In de stukken geeft men daartoe aan wat de organisatie heeft bereikt, welke activiteiten daarvoor nodig waren en welke financiële stromen dit opleverde.

Werkom heeft in dit boekjaar de WSW (in delegatie) en deeltaken uit de PW uitgevoerd.

4.2 Doelen

Werkom wil via haar activiteiten het volgende bereiken:

- > Mensen met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk helpen, bij voorkeur bij een gewone werkgever.
- > Werk bieden aan mensen die dit nog niet bij een reguliere werkgever kunnen vinden.
- > In samenwerking met het onderwijs en het bedrijfsleven zorgen voor omscholingsmogelijkheden om de vaardigheden te leren die nu en straks op de arbeidsmarkt worden gevraagd.
- > Werkgevers adviseren en ondersteunen bij inclusief ondernemen.

4.3 Uitvoering

Er worden personen uit de verschillende doelgroepen in traject genomen en/of ingezet. Het betreft personen met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt. De inzet via Werkom is echter steeds van relatief korte duur via een zgn. 'werkfit'-traject (werken met behoud van uitkering) dan wel via een dienstverband met een maximum van 36 maanden.

De uitvoering van de WSW betreft het scheppen van aangepaste werkgelegenheid voor mensen die, hoewel zij tot werken in staat zijn, als gevolg van lichamelijke, psychische of verstandelijke handicaps, er niet in slagen werk te vinden op de reguliere arbeidsmarkt.

Tenslotte wordt de infrastructuur van Werkom ook ingezet voor de uitvoering van het zgn. 'nieuw beschut werken'. Sinds 1 januari 2017 is daarvoor een verplichting met taakstelling voor beide gemeenten ontstaan, echter tot maximaal het aantal afgegeven indicaties. Het betreft personen die qua arbeidsvermogen en beperking sterk vergelijkbaar zijn met SW-geïndiceerden die werkzaam zijn in 'beschut binnen'.

Er wordt in het programma onderscheid gemaakt naar 2 taakvelden:

- > 6.4 Begeleide participatie (uitvoering WSW in delegatie).
- > 6.5 Arbeidsparticipatie (uitvoering deeltaken PW);

Tot taakveld 6.4 (Begeleide participatie) behoren voorzieningen ter bevordering van maatschappelijke participatie. Dit soort voorzieningen zijn primair niet gericht op externe doorstroming. Dit taakveld omvat:

- > Beschut werken;
- > Bestaande werkverbanden sociale werkvoorziening, bestaande WSW- en begeleid werken dienstbetrekkingen.

De uitvoering van de WSW behelst aangepaste werkgelegenheid te scheppen voor mensen die, hoewel zij tot werken in staat zijn, als gevolg van lichamelijke, psychische en/of verstandelijke beperkingen, er niet in slagen werk te vinden op de reguliere arbeidsmarkt. De wet bepaalt tevens dat de aangepaste werkgelegenheid gericht dient te zijn op het behouden dan wel het bevorderen van de arbeidsbekwaamheid van de werknemer.

De betrokkenen moeten woonachtig zijn in Nederland en niet gerechtigd tot ouderdomspensioen. Zij moeten in staat zijn een minimumprestatie te leveren van 15% van een normale arbeidsprestatie, minimaal één uur aaneengesloten kunnen werken en de begeleidingstijd moet gelimiteerd zijn tot ca. 15% van de te werken arbeidstijd. Daarnaast moeten zij minimaal 2 functies kunnen bekleden, waarvan de eenvoudigste taken binnen 10 weken eigen gemaakt moet kunnen worden.

Tot taakveld 6.5 (Arbeidsparticipatie) behoren alle op arbeid gerichte participatie- en re-integratievoorzieningen. Dit omvat voor de gemeenten o.m. de volgende instrumenten:

- > Proefplaatsing, participatieplaatsen, vrijwilligerswerk/ sociale activering, detacheringsbanen, scholing en duale trajecten;
- > Erkenning van Verworven Competenties (EVC) en bepaalde vormen van tijdelijke loonkostensubsidies;
- > Stimuleringsmaatregelen, waaronder stimuleringspremies, onkostenvergoedingen en de No-riskpolis;
- > Voorzieningen, waaronder jobcoaching en begeleiding werkvoorzieningen zoals werkplekaanpassingen en vervoersvoorzieningen;
- > Loonwaardebepaling en inburgering.

Werkom werkt samen met beide gemeenten of instanties in de keten en met alle relevante onderwijsinstellingen. Werkom draagt hierdoor bij aan een optimale effectiviteit van de keten.

Werkom heeft tevens een aanpak ontwikkeld voor statushouders voor inburgering en toeleiding naar werk en een samenhangende integrale benadering voor kwetsbare jongeren (16 tot 27 jaar) zonder baan of startkwalificatie om hen zo snel en duurzaam mogelijk te begeleiden naar betaald (parttime) werk of school of een combinatie van beiden onder meer in combinatie met reguliere BBL opleiding, branchecertificering en/of deelcertificaten.

4.4 Bekostiging en verantwoording

De rijksbudgetten voor de uitvoering van de Participatiewet (incl. de WSW) worden via de 2 gemeenten gedeeltelijk aan Werkom betaalbaar gesteld.

Sinds de invoering van de PW is er geen nieuwe WSW-instroom meer. Voor de berekening van de deelbudgetten voor de uitvoering van de WSW gaat de overheid uit van een natuurlijk verloop. Naast de daling van het totaalbedrag wordt zo ook een daling in het volume in de budgetten per gemeente verwerkt.

De 2 deelnemende gemeenten vergoeden de loonkosten van personen met een WSW-dienstverband bij Werkom en de loonkostensubsidie voor personen die in Begeleid Werken zijn geplaatst. Het betreft de personen waar zij WSW-budget voor ontvangen. De gemeenten behouden het WSW-budget zelf.

Voor de kosten van de trajecten, het organiseren van een werkplek en de plaatsingen van personen uit de PW-doelgroepen is de bekostiging gebaseerd op de overdracht van een deel van het participatiebudget. Per gemeente is hun aandeel in de kosten voor de uitvoering van de PW bepaald. Op de uitvoering wordt daadwerkelijk per gemeente afgerekend.

De specificaties horende bij de afrekeningen van genoemde bekostigingen met de 2 gemeenten, maken geen deel uit van deze jaarstukken. De financiële effecten ervan zijn wel opgenomen op de balans en in het overzicht van baten en lasten.

4.5 Indicatoren

Taakveld 6.4, Begeleide participatie, uitvoering WSW en Nieuw Beschut

De uitvoering van de WSW vormt een jaarlijks afnemend maar nog wel belangrijk deel van de activiteiten van Werkom.

Zaanstad en Purmerend/Beemster hebben de uitvoering van de WSW aan Werkom gedelegeerd. Enkele regiogemeenten hebben de dienstverbanden van hun SW-geïndiceerde inwoners overgedragen aan Werkom. Er zijn aparte afspraken gemaakt over de bekostiging daarvan.

Een enkele andere regiogemeente koopt SW-werkplekken in bij Werkom. Hun dienstverbanden worden echter gerealiseerd door betreffende gemeente, niet door Werkom.

Voor de verdeelsystematiek van de WSW-budgetten van de overheid naar de gemeenten is niet de woongemeente leidend, doch de gemeente waar het dienstverband wordt gerealiseerd. Sinds 2018 worden door Werkom een aantal dienstverbanden gerealiseerd van SW-medewerkers die niet in een deelnemende gemeente wonen. Zij zijn t.b.v. de budgetverdeling administratief ingedeeld bij een deelnemende gemeente.

WSW

Aantallen FTE SW-medewerkers bij Werkom:

Toegerekend aan	Begroot 31-dec-21	Realisatie 31-dec-21
Zaanstad	248,4	243,9
Purmerend en Beemster	169,7	167,7
Niet-deelnemende gemeenten	17,6	17,1
Totaal	435,7	428,7

Bijna 50 procent van de SW-populatie is ouder dan 55. Hieronder bevinden zich ook de zgn. sleutelmedewerkers, die bijv. als meewerkende voorman functioneren. In de komende 10 jaar zal een groot deel van deze groep niet meer inzetbaar zijn. Zonder andere maatregelen zal het draagvlak voor de infrastructuur hiermee wegvallen.

Aantallen FTE SW-medewerkers Begeleid Werken:

Gemeente	Begroot 31-dec-21	Realisatie 31-dec-21
Zaanstad	32,2	32,8
Purmerend en Beemster	22,4	16,9
Niet-deelnemende gemeenten		1,7
Totaal	54,6	51,4

Beschut nieuw

Per gemeente is 'door de overheid een taakstelling afgegeven voor het te realiseren aantal werkplekken 'Beschut Nieuw'. Deze taakstelling ligt evenwel (veel) hoger dan het aantal personen dat door het UWV daadwerkelijk is toegelaten tot deze doelgroep. Alhoewel de instroom dus laag is, geven de deelnemende gemeenten actief inhoud aan de regeling.

Werkom heeft een aanpak ontwikkeld waarbij de kandidaten vanuit deze regeling binnen de organisatie de ondersteuning krijgen die vanuit de wetgeving aan de gemeenten is overgedragen. Via de dienstverleningsovereenkomsten voert Werkom deze regeling uit.

Aantallen FTE medewerkers Nieuw Beschut:			
	Taakstelling 2021	Begroot 2021	Realisatie 31-dec-21
Zaanstad	90,0		18,5
Purmerend en Beemster	55,0		16,9
Niet-deelnemende gemeenten			1,7
Totaal	145,0	35,0	37,1

N.B.: in de begroting is bij deze indicator geen onderscheid gemaakt naar gemeente.

Taakveld 6.5, Arbeidsparticipatie, uitvoering PW

Tot dit taakveld behoren op arbeid en uitstroom gerichte participatie en re-integratievoorzieningen zoals proefplaatsingen, participatieplaatsen, detachingsbanen, scholing etc. Een ander onderdeel van het taakveld is, om in het Werkgeversservicepunt Zaanstreek Waterland (WSP) als netwerkorganisatie met de andere partners, UWV, zorg, gemeenten, scholen etc. op basis van een innovatieagenda projecten op te zetten en/of de handen ineen te slaan.

Ook dit jaar heeft Werkom voor Zaanstad en Purmerend mensen met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt ondersteund bij het toeleiden naar (parttime) betaald werk. Werkom heeft daartoe continue kandidaten in een traject gehad naar werk.

Werkom heeft de infrastructuur, netwerken en deskundigheid om werkzoekenden te begeleiden in hun ontwikkeling naar betaald werk naar vermogen. Voor sommige mensen is de stap naar regulier betaald werk te groot; deze kunnen binnen Werkom een baan aangeboden krijgen. Participanten worden begeleid via de Werkom aanpak.

Werkom stuurt op maatschappelijke waarde voor mensen die werk zoeken, voor werkgevers en voor de gemeenten. Voor mensen die werk zoeken, biedt werk de mogelijkheid te voorzien in het eigen inkomen. Maar werk is meer dan inkomen. Werk geeft mensen de mogelijkheid zich te ontwikkelen, biedt mensen sociale contacten, bevordert de gezondheid en verhoogt het welzijn van mensen. Veel werkgevers willen naast omzet, winst en marktaandeel ook een bijdrage leveren aan de maatschappij.

Instroom	Begroot			Realisatie		
	Zaanstad	Purmerend en Beemster	Totaal	Zaanstad	Purmerend en Beemster	Totaal
Begeleiding	500	300	800	556	275	831
Werkcafé	300	200	500	145	158	303
Nazorg	24	12	36	41	59	100
Totaal	824	512	1336	742	492	1234

In het Werkcafé komen kandidaat-werknemers en werkgevers op een laagdrempelige wijze samen om tot een match te komen. Kandidaat-werknemers kunnen o.a. deelnemen aan trainingen, meedoen aan een speed-meet met werkgevers en bemiddeld worden naar betaald werk. Tevens kunnen werkgevers vragen stellen over de arbeidsmarkt en informatie krijgen over de voordelen van inclusief ondernemen.

Gemiddeld aantal kandidaten in begeleiding	Begroot			Realisatie		
	Zaanstad	Purmerend en Beemster	Totaal	Zaanstad	Purmerend en Beemster	Totaal
Regulier	949	476	1425	1045	396	1441
Doelgroepen	271	135	406	184	138	322
Totaal	1220	611	1831	1229	534	1763

Uitstroom	Begroot			Realisatie		
	Zaanstad	Purmerend en Beemster	Totaal	Zaanstad	Purmerend en Beemster	Totaal
Begeleiding	130	65	195	284	193	477
Werkcafé	114	57	171	70	83	153
Nazorg	22	11	33	93	58	151
Terugmelding	170	80	250	286	185	471
Totaal	436	213	649	733	519	1252

In 2021 zijn 831 kandidaten ingestroomd bij Werkom begeleiding en 477 kandidaten uitgestroomd. In 2021 waren gemiddeld 1763 kandidaten bij Werkom in begeleiding.

Participanten op interne werkplek

	Begroot	Realisatie
Industrie en Diensten	90	37
Business Post en Printing	20	28
PostNL		50
Mens&Werk (andere detacheringen)		2
Groen	25	34
Schoon	10	2
Overige	5	3
Totaal	150	156

Nieuw beschut op interne werkplek

	Begroot gemiddeld	Realisatie 31-dec-21
Industrie en Diensten	20	19,6
Business Post en Printing	10	5,3
Groen en Schoon	3	10,4
Overige	2	1,8
Totaal	35	37,1

Het aantal gerealiseerde beschutte werkplekken stijgt gestaag, maar daarop is nog altijd een inhaalslag nodig. Het ingroeipad waarmee in de Rijksfinanciering rekening wordt gehouden, gaat namelijk uit van een groter aantal plaatsingen eind 2021.

De brancheorganisatie Cedris vraagt aandacht voor het kunnen beschikken over voldoende begeleidingsmiddelen. Juist voor deze groep is – soms intensieve en langdurige – begeleiding een noodzakelijke voorwaarde om betaald aan de slag te komen en te blijven.

Banenaafspraak/doelgroep op interne werkplek

	Begroot	Realisatie
Industrie en Diensten	6,5	4,9
Business Post en Printing	7,5	8,6
Groen en Schoon	14,5	14,7
Overige	8,0	1,0
Totaal	<u>36,5</u>	<u>29,2</u>

Deze tabel betreft personen met een dienstverband met loonkostensubsidie bij Werkom (ontwikkelbanen). Werkom verloont deze personen o.b.v. de CAO "Aan de Slag".

Het doel van de banenaafspraak is om bij reguliere werkgevers extra banen te realiseren voor mensen met een beperking. Het aantal personen dat binnen de banenaafspraak is geplaatst neemt toe, ook landelijk. Deze groei maakt de afname uit het eerste kwartaal 2021 ongedaan.

Toch zijn de gevolgen van de coronacrisis in veel sectoren nog goed te merken. Maar meer werkgevers zijn bereid mensen met een arbeidsbeperking in te zetten. Daarbij speelt de krapte op de arbeidsmarkt ongetwijfeld ook een rol. Uit de landelijke cijfers is verder af te leiden dat de gemiddelde omvang van de nieuw gevormde banen enigszins is toegenomen. Dat is goed nieuws omdat deze ontwikkeling het risico op het optreden van de armoedeval verkleint.

Basisdienstverbanden op interne werkplek

	Begroot	Realisatie
Industrie en Diensten		
Business Post en Printing	0,6	2,6
Groen		12,1
Schoon	3,0	
Staf	72,8	
Overige		31,1
Schoon	<u>76,4</u>	<u>45,8</u>

Deze tabel betreft de zgn. 'ontwikkelbanen'. Dit zijn tijdelijke dienstverbanden, zonder loonkostensubsidie. In de begroting was het aantal basisdienstverbanden opgenomen onder 'Staf' omdat nog onbekend was in welk bedrijfsonderdeel deze zouden worden gerealiseerd.

<i>Financieel, per taakveld</i>		
	Gewijzigde begroting	Realisatie
0.10 Mutaties reserves	1.037.484	172.157
Baten	1.037.484	172.157
Lasten	-	-
0.4 Overhead	6.970.301-	5.650.188-
Baten	2.023.178	1.103.652
Lasten	8.993.479-	6.753.839-
0.5 Treasury	-	2.210-
Baten	-	45
Lasten	-	2.254-
6.4 Begeleide participatie	3.791.689	3.673.476
Baten	24.077.482	23.918.119
Lasten	20.285.793-	20.244.643-
6.5 Arbeids- participatie	2.141.128	1.806.764
Baten	8.170.408	8.568.578
Lasten	6.029.280-	6.761.814-
Totaal	0	0-

Het taakveld met de naam 'Mutaties reserves' spreekt voor zich.

Het taakveld Overhead heeft betrekking op de baten en lasten van de ondersteunende activiteiten zoals afdelingen Personeel en organisatie, Financiën en control, ICT, Facilitair (inclusief huisvesting) en Directie en bestuursondersteuning.

Het taakveld Treasury bestaat uit de betaalde en ontvangen rente.

De baten en lasten van het taakveld begeleide participatie bestaan uit de uitvoering van de WSW en het Nieuw beschut werken. De gemeenten Zaanstad en Purmerend dekken 100% van de WSW-loonkosten en verstrekken een loonkostensubsidie uit het BUIG-budget voor Nieuw beschut werken. Met niet-deelnemende gemeenten zijn verschillende afspraken gemaakt over de bekostiging van SW-medewerkers uit hun gemeente.

De bedragen van het taakveld Arbeidsparticipatie (PW) zijn bepaald op basis van het toegekende participatiebudget vanuit de gemeenten en de daaraan verbonden kosten minus de kosten van overhead (alle kosten van stafafdelingen en huisvesting).

Bovenstaande bedragen betreffen de *geconsolideerde* cijfers, d.w.z. de bedragen van de BVO van Werkom en Werkom diensten BV bij elkaar opgeteld.

5 Financiën

Voor de balans, het overzicht van baten en lasten, het kasstroomoverzicht en de bijbehorende toelichtingen en specificaties van zowel de begroting als de realisatie wordt verwezen naar het deel 'Jaarrekening' van dit document.

5.1 Overdracht budgetten gemeenten

De deelnemende gemeenten dragen middelen aan Werkom over voor de uitvoering van de WSW en voor deeltaken op het gebied van de PW. Voor dit jaar is daarover dit overzicht te maken:

<i>Budgetten gemeenten</i>				
	Gewijzigde begroting		Realisatie	
<i>Bekostiging WSW</i>				
WSW-loonkosten				
Zaanstad	€	8.054.538	€	7.813.623
Purmerend	€	5.576.576	€	5.505.570
Overige	€	86.431	€	70.352
BW-loonkostensubsidie				
Zaanstad	€	570.550	€	492.875
Purmerend	€	296.266	€	291.432
Totaal WSW	€	14.584.361	€	14.173.852
<i>Bekostiging PW</i>				
Zaanstad	€	5.373.000	€	5.739.013
Purmerend	€	2.748.000	€	2.741.586
Totaal PW	€	8.121.000	€	8.480.599

De budgetten voor uitvoering van de WSW zijn gebaseerd op de loonkosten van de SW-ers met een intern dienstverband aangevuld met de kosten van loonkostensubsidie bij Begeleid Werken.

Daarnaast zijn er sinds ultimo 2020 ook enkele niet-deelnemende gemeenten van wie er WSW-medewerkers een dienstverband met Werkom hebben. Voor de bekostiging daarvan zijn andersoortige afspraken met de gemeenten gemaakt.

De middelen van de gemeenten voor de PW worden ingezet ter dekking van de personeelskosten van de overgekomen medewerkers naar Werkom en de trajectkosten van Participanten. Genoemde budgetten bevatten ook bedragen voor specifieke doelen. Om te voldoen aan de eisen van de BTW-koepelvrijstelling, moet op dit budget met de gemeenten kostendekkend worden afgerekend.

5.2 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Bij Werkom is er geen sprake van algemene dekkingsmiddelen. Er wordt ook geen bedrag voor onvoorziene lasten begroot.

6 Paragrafen

6.1 Bedrijfsvoering

Rechtmatigheid

Het bestuur van Werkom heeft een controleprotocol (normenkader) vastgesteld. Er is tevens een Financiële verordening (artikel 212 Gemeentewet).

In de toelichting op het overzicht van baten en lasten is een analyse van de begrotingsrechtmatigheid opgenomen.

Op bijlage 2 is tevens een vergelijking (met toelichtingen) van de geconsolideerde bedragen opgenomen. Deze bijlage valt evenwel buiten de accountantscontrole.

Personele bezetting

Door het natuurlijk verloop is de WSW-bezetting gedurende het jaar verder geleidelijk afgenomen. De SW-uitstroom werd in beperkte mate gecompenseerd door instroom van uit de nieuwe doelgroep. Dit maakt het lastig om het beschikbare werk, dat zelf voor de doelgroep kan worden georganiseerd, inhoud te geven. Voor piekperioden neemt het risico op verlies van passend werk dan wel inhuur van productieve krachten toe.

Ook voor projecten, vacatures of bij langdurige ziekte van ambtenaren wordt personeel van derden ingehuurd ('externe dienstverlening'). Het betreft dan geen personen uit de doelgroep, noch worden zij ingezet voor direct omzetgerelateerd werk.

De hier relevante (geconsolideerde) kosten van inhuur beliepen € 1.659.806. De salariskosten ambtelijk waren € 8.654.431. De verhouding tussen de kosten inhuur en de ambtelijke salariskosten is 19%. Deze indicator is voorgeschreven in het BBV.

Andere uitvoeringsaspecten

In de loop van het boekjaar zijn er diverse verbeteringen in de bedrijfsvoering doorgevoerd. Een aantal onderwerpen daarvan (met invloed op de bedrijfsvoering), is vermeldenswaard. Het gaat om:

- > *Invoering van het KlantVolgSysteem (KVS).* In dit boekjaar heeft Werkom het klantvolgsysteem van AFAS in gebruik genomen. Hiermee kan Werkom onafhankelijk van de gemeenten de relevante gegevens van de kandidaten in begeleiding registreren en de vorderingen in de trajecten volgen.
- > *Samenwerking met derden.* Om de diversiteit in de werksoorten te verbreden en daarmee de uitstroomkansen te vergroten, heeft Werkom verdere samenwerking met marktpartijen gezocht. Dat heeft geresulteerd in een doorstart van een activiteit onder de naam "Wortels en co" en de start van een samenwerking onder de naam "ICT vanaf Morgen".

Bij beide gaat het om werksoorten die voor kandidaten nuttig zijn om werkfit te worden, een ambacht of vak te leren. Bovendien bieden zij goede kansen op uitstroom, hetzij bij de activiteit zelf, hetzij bij andere werkgevers met gelijksoortige activiteiten. Tegelijkertijd betreft het 'circulaire ambachtscentra', met activiteiten die van belang zijn voor het hergebruik van grondstoffen.

- > *Doorontwikkeling besturing en inrichting van de organisatie.* Voor Werkom was 2018 het overgangsjaar waarin de focus lag op het samenvoegen van taken, budgetten, middelen en mensen, het voorbereiden van de inrichting van de nieuwe organisatie en het afhechten en opnieuw inrichten van de samenwerkingsrelaties met de twee gemeenten. De missie, visie en doelen zijn geformuleerd, de topstructuur is bepaald, er is een afdeling Mens&Werk ingericht voor de in- door en uitstroom van kandidaten en er is een Werkmethode ontwikkeld met een werkproces dat dwars door de hele organisatie loopt. Daarnaast is een analyse van de maatschappelijke kosten en baten uitgevoerd (MKBA). In 2020 lag de focus van de organisatie vooral op het managen van de coronacrisis en zijn de beide gemeenten op basis van de bevindingen van de MKBA en de meerjarenbegroting 2021-2025 een beleidsherijkingstraject gestart.

Er zijn een aantal sturings- in inrichtingsprincipes gedefinieerd, t.w.:

- ♦ Resultaatgericht, resultaten vormen leidraad voor het handelen.
- ♦ Samenwerkingsgericht, d.w.z. het loslaten van stukje autonomie, tot kennis uitwisselen en werkzaamheden afstemmen.
- ♦ Eigenaarschap, iedere medewerker van Werkom is verantwoordelijk en neemt verantwoordelijkheid voor de eigen ontwikkeling, welzijn en loopbaan en iedere medewerker is verantwoordelijk voor de bijdrage aan de doelen van de organisatie.
- ♦ Innovatief, er is ruimte om nieuwe initiatieven te ontwikkelen of het nu gaat om processen, producten, markten of sectoren.
- ♦ Klantgericht, de wensen en behoeften van kandidaten, werkgevers en afnemers zijn leidend.

In 2021 heeft Werkom de organisatieontwikkeling doorgezet en het besturingsmodel doorontwikkeld. Daarnaast is de inrichting van de organisatie herijkt en gestart met de 'nieuwbouw' van het functiehuis. Het functiehuis zal bestaan uit generieke functieprofielen. Deze zullen worden gewaardeerd via de methode 'Bakkenist'.

Er is een nieuw organisatiemodel ontwikkeld; onder de directie zijn de bedrijfsonderdelen 'Mens&Werk', 'Werkleerbedrijf' en 'Bedrijfsvoering' gepositioneerd, elk met een manager. Het middenmanagement van Werkom bestaat uit de teamleiders. Het is hun taak de doelen van de organisatie te vertalen in concrete acties, afdelings- en teamdoelen.

Het primaire proces wordt gecoördineerd en uitgevoerd door de casemanagers, werkcoaches, jobcoaches en trainers. Hier worden kandidaten en werknemers begeleid in hun werk en in de ontwikkeling van hun persoonlijke- en werknemersvaardigheden.

- > *Armoedeval.* Werkom heeft in de zomer van 2021 gekeken naar de zgn. 'armoedeval'. De gemeente Zaanstad heeft de zgn. 'Werkende armen' opgenomen in de 'armoedeagenda'. En in het najaar van 2021 verscheen het rapport 'Werken zonder armoede' van de SER.

De armoedeval is een belemmering voor mensen met een uitkering om betaald werk te aanvaarden. Als zij gaan werken, gaan zij er in netto inkomen niet op vooruit. Ze zijn daardoor niet in staat om (als gezin) volledig en volwaardig in de maatschappij mee te doen. De groep mensen die hier mee te maken heeft groeit gestaag. Zowel de werkzoekenden als de werkende armen worden niet geholpen door het 'systeem'. De regelgeving veroorzaakt belemmeringen in plaats van oplossingen. Als mensen niet gaan of blijven werken, heeft dat verschillende (maatschappelijke) gevolgen:

- ♦ Mensen blijven een beroep doen op een uitkering.
- ♦ Het arbeidsvermogen van de betrokkenen wordt niet (volledig) benut.
- ♦ Mensen die niet werken, missen structuur en een netwerk. Werk voorkomt ook een negatieve spiraal in het gezin.
- ♦ Mensen die langdurig afhankelijk zijn van een uitkering, doen vaker een beroep op zorginstellingen en komen vaker in aanraking met justitie.

De effecten van nu elkaar tegenwerkende regelingen zijn niet op korte termijn weg te nemen. Daarvoor kent het 'systeem' te veel versnippering, uiteenlopende lokale en landelijke uitvoerende partijen en belanghebbenden en (politieke) invloeden.

Werkom wil samen met de deelnemende gemeenten de mogelijkheden voor oplossingen uitwerken. Voor een belangrijk deel zal dit ook via een lobby in 'Den Haag' gebeuren.

- > **Verbouwingen.** Werkom in 2021 een aantal ingrijpende verbouwingen laten uitvoeren in het gehuurde pand aan de Einsteinstraat. Deze ingrepen hingen deels samen met de verhuizing van het bedrijfsonderdeel 'Groen' vanuit Wormerveer naar het pand in Purmerend. Daarnaast werden de verbouwingen vooral uitgevoerd om het pand beter geschikt te maken voor de uitvoering van trajecten gericht op uitstroom, de mogelijkheden om (informeel) te overleggen en voor de flexibilisering van kantoorwerk. In maart 2022 is de verbouwing afgerond.

De verhuizing van het Groen heeft ca. € 139.000 gekost. Voor het Groen is de gehuurde ruimte in het pand aan de Einsteinstraat vergroot. Door het saldo van de besparingen in de huurkosten zullen de extra kosten in enkele jaren worden terugverdiend.

De verbouwing van de Einsteinstraat heeft dit boekjaar ca. € 976.000 gekost. Hiervan is ca. € 827.000 geactiveerd en € 149.000 in de kosten opgenomen. Hier reeds bij inbegrepen is een bijdrage van de eigenaar in de kosten voor een bedrag van € 192.500.

6.2 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Werkom heeft (voor resultaatbestemming) een relatief beperkt algemeen weerstandsvermogen. Na resultaatbestemming is de vrije en beschikbare weerstandscapaciteit voldoende.

De weerstandscapaciteit is gelijk aan de Algemene reserve en bedraagt ultimo dit boekjaar € 2.007.000.

In de begroting en in deze jaarstukken heeft Werkom een risicoparagraaf opgenomen die, in het kader van risicobeheersing, inzicht geeft in (toekomstige) risico's.

Het bestuur heeft in 2018 besluiten aangaande bestemmings- dan wel egalisatiereserves genomen. Het betreft enerzijds een egalisatiereserve voor de vakantiegeldverplichting voor WSW-medewerkers. De omvang ervan wordt ultimo elk jaar getoetst aan de verplichting. Op deze manier wordt voorkomen dat, indien Werkom zou worden geliquideerd, er in het slotjaar alsnog ongedekte lasten voor de WSW-vakantiegeldverplichting zouden ontstaan.

Hieronder wordt globaal inzicht gegeven in de belangrijkste risico's en onzekerheden. Het betreft toekomstgerichte projecties. Dit zijn de belangrijkste onderwerpen:

Omschrijving van het risico	max. omvang	kans	netto
	€ 150.000	90%	€ 135.000

Kwetsbaarheid personeelsformatie staf: de staf is klein en wordt voor een deel ingevuld met SW-medewerkers. Er is niet altijd achtervang en bij ziekte of vertrek kunnen werkzaamheden stagneren. Inhuur van externe capaciteit leidt tot hogere kosten.

Beheersing: waar sprake is van structurele functies en beschikbare kandidaten die voldoen aan het functieprofiel, wordt overgegaan tot ambtelijke aanstellingen. Als dat niet van toepassing is, blijft Werkom gebruik maken van inhuur.

Omschrijving van het risico	max. omvang	kans	netto
	€ 3.375.000	10%	€ 337.500

Afhankelijkheid van grote klanten : bij het leerwerkbedrijf is sprake van een bepaalde mate van afhankelijkheid van enkele grote klanten. Wanneer één of meer van deze klanten wegvallen heeft dat grote impact op deze sectoren/afdelingen en op het operationeel resultaat van Werkom. Wegvallen van productiecapaciteit leidt bovendien tot leegstand.

Beheersing: voor de top 10 klanten bij de bedrijfsonderdelen met private klanten is het accountbeheer zo ingericht dat risico's tijdig gesignaleerd worden. Het groenbedrijf is grotendeels afhankelijk van opdrachten van de regiogemeenten. Zaanstad en Purmerend kunnen hun groenwerk bij Werkom inbesteden, de overige gemeenten moeten hun groenopdrachten aanbesteden. Werkom neemt deel aan aanbestedingen van andere gemeenten.

€ 1.305.000 50% € 652.500

WSW-RVU: in 2021 is er in de CAO voor de WSW een Regeling Vervroegd Uittreden (RVU) opgenomen. Onder voorwaarden kunnen WSW-medewerkers tot maximaal 2 jaar voor hun AOW-datum vervroegd uittreden. Deelnemers worden vrijgesteld van arbeid en men ontvangt een vast bedrag per maand. De WSW-bekostiging blijft ongewijzigd, hetgeen voor Werkom tot een kostenneutraal beeld leidt. Echter het arbeidsvermogen van de deelnemers wordt niet langer benut en dan vervalt dus de netto toegevoegde waarde (NTW). Het is onbekend wanneer, hoe lang en hoeveel personen van de RVU gebruik zullen maken. Als de deelnemers niet worden vervangen, ontwikkelt zich dat NTW-verlies en ontstaan bij substantiële deelname ook frictiekosten. Als de deelnemers worden vervangen door PW-ers met een dienstverband, ontstaan andere meerkosten. De mogelijke effecten daarvan zijn beschreven in het volgende risico.

Beheersing: Werkom kan niet sturen op de RVU-deelname. Zonder vervangende instroom zullen het geschatte NTW-verlies en de frictiekosten zich geheel of gedeeltelijk ontwikkelen. Er zijn geen gronden om de financiële effecten via een voorziening of reserve te egaliseren. De (geschatte) financiële effecten kunnen in elk begrotingsjaar worden opgenomen en de realisaties in de jaarrekeningen. Tekorten kunnen worden gedekt via de Algemene reserve of via extra gemeentelijke bijdragen, te verwerken in toekomstige begrotingen en jaarrekeningen.

€ 400.000 50% € 200.000

PW-instroom niet o.b.v. leerwerkplek met behoud uitkering : Er is gerekend op de inzet van personen uit de brede doelgroep van de Participatiewet. In de begroting is dit grotendeels o.b.v. een leerwerkplek doorgerekend, d.w.z. geen loonkosten of loonkostensubsidie. Het risico bestaat dat het besluit wordt genomen om voor een groter deel te plaatsen o.b.v. dienstverbanden met tenminste loonkosten op WML-niveau en eventueel een loonkostensubsidie. Per saldo zullen hierdoor extra (onbegrote) kosten ontstaan.

Beheersing: in het overleg met de gemeenten Zaanstad en Purmerend zijn de directe en indirecte effecten van enkele scenario's uitgewerkt. Dit kan resulteren in het beschikbaar stellen van extra budgetten, i.c.m. een optimale benutting van de infrastructuur van Werkom.

€ 414.000 10% € 41.400

Werkom heeft *voorzieningen* opgenomen. Deze bevatten een schattingselement omtrent toekomstige ontwikkelingen welke incompleet of onjuist kunnen zijn. De opgenomen onzekere verplichtingen van Werkom kunnen zich tegenvallend ontwikkelen.

Omschrijving van het risico	max. omvang	kans	netto
	€ 694.000	10%	€ 69.400

Nieuw beschut : de instroom in nieuw beschut is laag. Dit is ook een landelijk beeld. Als de instroom aantrekt en in lijn wordt gebracht met de landelijke taakstelling, gaat dit ten koste van de participatiemiddelen en dus ten koste van de aantallen trajecten, tenzij de deelnemende gemeenten extra middelen ter beschikking stellen aan Werkom om aan de taakstelling te voldoen.

Beheersing: in de DVO's met de twee gemeenten zijn de doelstellingen met betrekking tot het realiseren van beschutte werkplekken niet gekwantificeerd. Als het aantal beschutte werkplekken boven het geprognosticeerde aantal uitkomt dan zal Werkom opnieuw in overleg treden met beide gemeenten over de financiering hiervan.

€ 100.000 50% € 50.000

Privacy : Werkom beheert veel persoonsgebonden en privacygevoelige gegevens die veelvuldig worden uitgewisseld derden. Gezien de ontwikkelingen in het werkveld waarbij in toenemende mate gebruik zal worden gemaakt van elektronische gegevensuitwisseling, is sprake van blijvende alertheid voor dit aspect. Het financiële risico is dat er data gelekt worden en er hoge boetes worden opgelegd. De Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) is sinds 25 mei 2018 van kracht.

Beheersing: Voor de uitvoering van de SW-taken is Werkom verwerkingsverantwoordelijk, voor de uitvoering van de P-wettaken is Werkom verwerker onder verantwoordelijkheid van de gemeenten. Werkom heeft een verwerkersovereenkomst en een privacy-convenant gesloten met de gemeenten. Er is een informatiebeveiligingsplan opgesteld. Er wordt gewerkt aan betere beveiliging van de ICT-omgeving en aan outsourcing.

€ 350.000 50% € 175.000

Corona-crisis : In het jaar 2020 heeft zich een crisis ontwikkeld rond het corona-virus. Voor genoemd jaar was op grond van externe richtlijnen besloten dit onderwerp in deze paragraaf op te nemen. Werkom heeft een impactanalyse over de mogelijke gevolgen opgesteld. Hieruit blijkt dat er risico's bestaan t.a.v. omzetsderving en kostenverhogingen. Enkele risico's hebben zich ook daadwerkelijk ontwikkeld. De compenserende overheidsmaatregelen (NOW) zijn voor Werkom niet van toepassing. Het is nog onzeker in hoeverre de gevolgen in 2022 blijven voortgaan.

Beheersing: Werkom volgt de maatregelen die de overheden opleggen nauwgezet op. De gevolgen bij het personeel zijn slechts ten dele te beheersen. Hierin heeft Werkom al het redelijke gedaan. De effecten bij derden, m.n. opdrachtgevers, zijn voor Werkom niet te beheersen, noch te verzekeren. Er is geen relevante voorziening.

€ 100.000 90% € 90.000

Inflatie en crisis door oorlogshandelingen in Europa : in het voorjaar van 2022 is een oorlog uitgebroken in Oost-Europa. Dit heeft onmiddellijk geleid tot een vluchtelingenstroom. Ook zijn er grote effecten op de energieprijzen, naast de reeds bestaande inflatie. Beide invloeden zijn niet in de begroting opgenomen. Dit zal het kostenbeeld van Werkom nadelig beïnvloeden.

Beheersing: op calamiteiten van deze omvang kan Werkom geen beheersingsmaatregelen treffen, geen voorziening opbouwen, noch het risico verzekeren.

Omschrijving van het risico	max. omvang	kans	netto
	€ 250.000	10%	€ 25.000

Beleidsherziening : In het jaar 2020 is een traject voor een beleidsherziening gestart. Dit traject is in gezamenlijkheid afgerond maar zal, naar het zich nu laat aanzien, pas in 2022 geëffectueerd gaan worden. Er is niet gekozen voor een grondige reorganisatie, maar voor een scenario met voor Werkom minder financiële risico's. De maximale omvang van dit risico is daarom verlaagd.

Beheersing: Werkom is in deze afhankelijk van het beleid zoals dat door de 2 gemeenteraden zal worden vastgesteld. Genoemde risico's zijn niet verzekerd. Er is momenteel voor een beperkt aantal jaren voldoende dekkingcapaciteit in de vorm van eigen vermogen. Daarna zijn extra gemeentelijke bijdragen nodig.

Totalen	<u>€ 7.138.000</u>	<u>€ 1.775.800</u>
---------	--------------------	--------------------

Bij het opmaken van deze jaarstukken zijn de risico's geschat o.b.v. de op dat moment bekende feiten en omstandigheden. In bovenstaande tabel betekent een hoger percentage een hogere mate van waarschijnlijkheid.

het totaal van de risico's is gewaardeerd op € 1.775.800. Voor deze risico's is een eigen vermogen aanwezig van € 2.007.217. Dit brengt de weerstandsratio op 1,13, hetgeen als 'voldoende' kwalificeert.

In deze paragraaf worden, ingevolge artikel 11 van het BBV, ook kengetallen opgenomen voor de netto schuldquote, de solvabiliteitsratio en de structurele exploitatieruimte. De overige in het artikel genoemde kengetallen zijn voor Werkom niet van toepassing.

	2021	2020
Netto schuldquote (1)	-10,48%	-11,64%
Netto schuldquote (2)	-10,30%	-11,46%
Solvabiliteitsratio	44,34%	40,04%
Structurele exploitatieruimte	-0,16%	4,71%

De Netto schuldquote (1) weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het deelgetal ('de totale baten cf. art. 17 lid c BBV excl. mutaties reserves') is het resultaat vóór bestemmen.

De Netto schuldquote (2) is gecorrigeerd voor alle leningen.

Hierbij moet aangetekend worden dat het terugbetalen van schulden voor een gemeenschappelijke regeling gegarandeerd is door de deelnemende gemeenten.

Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin Werkom in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het eigen vermogen bestaat volgens artikel 42 BBV uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves). Het bevat ook het jaarrekeningsaldo (resultaat) van het jaar.

Het kengetal voor de structurele exploitatieruimte is om te beoordelen welke structurele ruimte een organisatie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Wanneer dit cijfer negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen.

Het BBV schrijft voor om de kengetallen te beoordelen in relatie tot de financiële positie. Voor Werkom is dit niet relevant; het is een uitvoeringsorganisatie voor de deelnemende gemeenten. Sommige kengetallen zijn nietszeggend. Het investeringsniveau is zeer beperkt. Het langlopend vreemd vermogen is in 2021 tot nihil gereduceerd.

6.3 Paragraaf Voorzieningen

Het is niet toegestaan een voorziening te vormen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Het betreft m.n. verplichtingen die voortvloeien uit verlofdagen en vakantiegeld, tenzij deze sterk variëren. Op de balans is een verplichting voor verlofuren opgenomen (geen voorziening). Deze heeft betrekking op de saldi ultimo dit jaar voor zowel ambtelijke als WSW-medewerkers. Dit jaar is daar de groep medewerkers die onder de CAO "Aan de Slag" vallen aan toegevoegd. Per jaareinde zijn de verplichtingen geactualiseerd, zowel in verlofurensaldi als in de uurtarieven. Vooral door mutaties in het personeel (voor alle drie groepen) variëren deze verplichtingen.

In een aantal gevallen zijn in het verleden m.b.t. ambtelijk personeel ook keuzes gemaakt die leiden tot onvrijwillige ontslagen en regelingen. Hierdoor ontstaan er ook kosten volgens de aanvullingsrechten uit de regeling voor de arbeidsvoorwaarden alsmede een risico op een claim van het UWV op WW-uitkeringen. Onder meer hiervoor is de voorziening 'Personeelskosten' in gebruik.

Daarnaast is er een voorziening 'Spaarverlof' t.b.v. WSW-medewerkers die een verzoek hebben ingediend om een deel van hun verlofstuwmeer om te zetten in spaarverlof. Ultimo dit boekjaar is deze voorziening geactualiseerd met de juiste aantallen uren en uurtarieven.

Tenslotte is er een voorziening voor overige risico's of verplichtingen. Aan WSW-medewerkers worden conform de regelgeving bij einde dienstverband transitievergoedingen toegekend en uitbetaald. In de zomer van 2018 is er voor een deel van die vergoedingen een compensatieregeling gepubliceerd. Het betreft transitievergoedingen die zijn uitgekeerd bij einde dienstverband na 2 jaar ziekte.

In verband met een risico op niet-compensabele vergoedingen is besloten om 10% van de omvang van de nog uitstaande vordering te voorzien. Op diverse dossiers is gebleken dat de uitbetaalde vergoeding helemaal niet of niet volledig werd gecompenseerd. Deze nadelige verschillen komen ten laste van de voorziening.

6.4 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

De huidige verwachtingen over de toekomstige bedrijfsvoering zijn gebaseerd op de bestuursbesluiten zoals uiteengezet in het hoofdstuk 'Algemeen' en m.n. het hoofdstuk 'Grondslagen' in de jaarrekening. De staat en indeling van de belangrijkste activa (de gebouwen) zijn ultimo van het verslagjaar als volgt:

Het pand aan de Einsteinstraat in Purmerend wordt gehuurd. Met de eigenaar is een 'demarcatie' afgesproken. In de loop van dit boekjaar heeft er een grote verbouwing plaatsgevonden. De bouwdelen 'Plaza' en 'Werk Inzicht' zijn opgeleverd en in het najaar is de verbouwing van de kantoren gestart. Deze verbouwing is grotendeels voor rekening van Werkom uitgevoerd en in maart 2022 afgerond. Het pand is qua staat van onderhoud daarmee op het niveau 'goed' gekomen.

Het gehuurde pand aan de Roode Wildemanweg in Wormerveer is in 2021 geëindigd. Het in dit pand gehuisveste bedrijfs onderdeel 'Groen&Schoon' is verplaatst naar het pand aan de Einsteinstraat in Purmerend.

In Zaandam wordt een locatie aan de Slachthuisstraat gehuurd als uitvalsbasis voor postbezorging en voor afspraken met personen uit de nieuwe doelgroepen voor zover die afkomstig zijn uit de gemeente Zaanstad. Dit pand is qua staat van onderhoud op het niveau 'sober doch doelmatig'.

Enkele andere onroerende zaken worden ook gehuurd en zijn van gering belang. Het 'fietsenpakhuis' in Zaanstad is eigendom van de gemeente Zaanstad en wordt ook door de gemeente Zaanstad geëxploiteerd. Werkom verricht er activiteiten, maar is geen huurder.

De eigendom van de overige materiële vaste activa (machines en installaties, auto's en andere vervoermiddelen, alsmede de inventaris) berust grotendeels bij Werkom diensten BV. De staat van onderhoud is redelijk tot goed. Werkom heeft een wagenpark bestaande uit enkele tientallen voertuigen. Deze vervoersmiddelen zijn eigendom en worden gebruikt door de verschillende bedrijfsonderdelen. O.b.v. het jaarkilometrage zijn afspraken gemaakt met de leverancier over regulier onderhoud, inruilmoment en de voorcalculatorische restwaarde.

De aanschaffingen aan grondstoffen, hulpstoffen, halffabricaat en gereed product zijn als kosten verantwoord. Er heeft geen opname of waarderingen van de voorraden ultimo dit boekjaar plaatsgevonden.

6.5 Paragraaf Verbonden partijen

Een verbonden partij is een privaot- dan wel publiekrechtelijke organisatie waarin het SW-bedrijf een bestuurlijk en/of een financieel belang heeft. Een financieel belang ontstaat wanneer een ter beschikking gesteld bedrag niet verhaalbaar is bij faillissement, dan wel het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Bestuurlijk belang ontstaat indien er zeggenschap bestaat uit hoofde van stemrecht, dan wel vertegenwoordiging in het bestuur van de organisatie.

Coöperatieve zakelijke post u.a., gevestigd te Alkmaar

Onder de definities van 'Verbonden partijen', valt de Coöperatieve zakelijke post u.a. (CZPN). Aan deze rechtspersoon is in het verleden door Baanstede een achtergesteld krediet van € 20.000 verstrekt. Dit recht is door Werkom overgenomen en geboekt als financieel vast actief, waarop een voorziening van € 20.000 in mindering is gebracht.

De negatieve resultaten van de coöperatie worden nl. afgeboekt op de ontvangen achtergestelde leningen. Het resultaat over 2021 was € 11.000 (negatief) en het eigen vermogen beliep ultimo 2021 € 228.000 (positief).

De coöperatie houdt zich via een BV bezig met acquisitie en coördinatie van de poststromen binnen de groep deelnemende bedrijven. Deze gezamenlijke activiteiten op de postmarkt zijn voor Werkom interessant omdat zij passende arbeid voor onze doelgroepen bieden en weinig kapitaalintensief zijn.

Werkom diensten BV

In september 2018 heeft Werkom een BV opgericht, die echter reeds vanaf 1 januari 2018 als "Werkom diensten BV i.o." actief was. Deze BV bedient alle klanten niet zijnde de gemeenten Zaanstad en Purmerend met diensten en producten. Werkom houdt 100% van de aandelen van deze BV. Het kapitaal bedraagt € 50.000 hetgeen door Werkom daadwerkelijk is volgestort.

Over 2021 heeft de BV een verlies geleden van bijna € 127.000. Het eigen vermogen is daardoor ook negatief geworden (€ 48.000).

6.6 Paragraaf Financiering

Algemeen

Deze paragraaf is opgenomen uit hoofde van de verplichting vastgelegd in de Wet FIDO en de wet HOF.

Werkom heeft een Financiële verordening waarin tevens het treasury statuut is opgenomen.

De financiering van de bedrijfsmiddelen is in 2018 voor een deel gedekt door een langlopende lening, waarvan de gemeente Zaanstad de geldgever is. De condities van deze lening zijn traditioneel, behoedzaam en overzichtelijk gekozen. Deze lening is in dit boekjaar geheel afgelost.

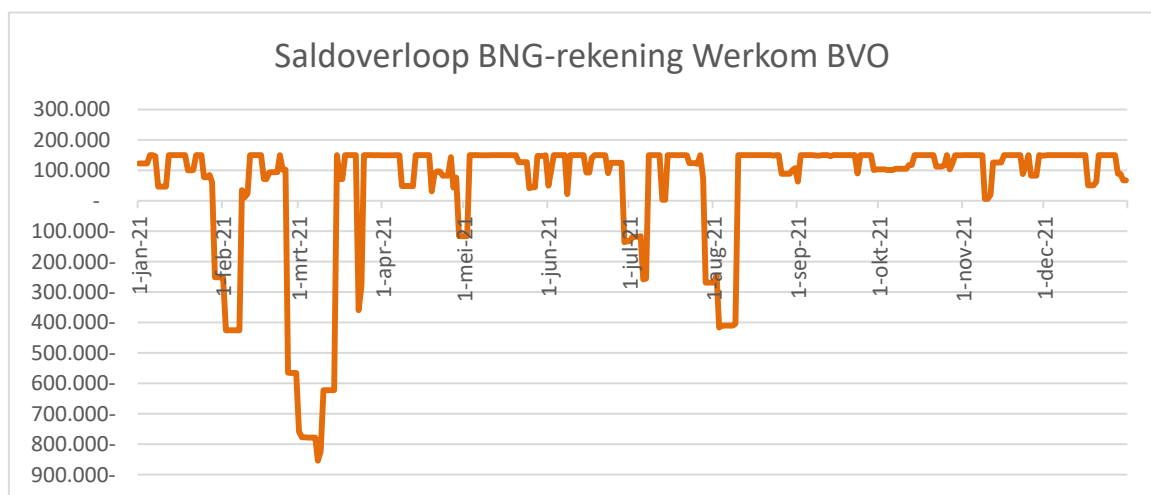
De 2 deelnemende gemeenten bekostigen de activiteiten van Werkom en verstrekken hiervoor maandelijks voorschotten. Indien nodig voor de rest van de bedrijfsfinanciering wordt de rekening-courant met de BNG benut. Er is een kredietfaciliteit van € 2,5 mln. op beschikbaar. Door het verplichte Schatkistbankieren zijn er geen beleggingsvraagstukken.

Het rentebeleid en het risicobeheer is gedefinieerd in de vastgestelde Financiële verordening. Het rentebeleid is gericht op het stabiliseren van de rentelasten, zodat deze op een bestuurlijk wenselijk geacht niveau blijven of op het in de begroting geraamde niveau daarvan. De renterisico's bij het aantrekken en uitzetten van gelden, worden beperkt door de overeengekomen rentepercentages bij de transacties, gebaseerd op de actuele rentestand en rentevisie.

Werkom heeft in het verslagjaar geen gebruik gemaakt van kasgeldleningen noch van derivaten.

Schatkistbankieren

De wet HOF verplicht de lagere overheden geldelijke overschotten bij het Ministerie van Financiën te beleggen om zo het overheidstekort binnen de grenzen van de Europese doelstellingen te houden. In de wet is een drempelbedrag opgenomen welk bedrag buiten de schatkist mag worden gehouden. Voor Werkom was dit voor het eerste halfjaar € 250.000 en voor het 2e halfjaar € 1 mln. De BNG rekent negatieve rente bij saldi boven de € 500.000, daarom is voor het 2e halfjaar ook een drempelbedrag van € 150.000 aangehouden. Gelet op de relatief grote schommelingen in de liquiditeit zijn er in dit boekjaar diverse stortingen en terugtrekkingen t.o.v. de schatkist gedaan.

Uit bovenstaande grafiek blijkt de werking van het Schatkistbankieren: saldi boven de € 150.000 worden 'afgeroomd' naar de schatkist.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is in de wet FIDO opgenomen om de directe gevolgen van een snelle rentestijging te beperken. De kasgeldlimiet bepaalt dat de financieringsbehoefte voor slechts een beperkt bedrag met kort geld (looptijd < 1 jaar) mag worden gefinancierd. Hierdoor worden de renterisico's op korte termijn beperkt.

De norm is in de wet gesteld op 8,2% van het begrotingstotaal.

	Werkelijkheid (bedragen x € 1.000)			
	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Grondslag				
Omvang begroting 2021	28.181	28.181	28.181	28.181
Toegestane kasgeldlimiet				
In procenten van de grondslag	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%
In bedrag	2.311	2.311	2.311	2.311
Toets kasgeld limiet				
Netto vlottende schuld	78	116	107	125
Toegestane kasgeldlimiet	2.311	2.311	2.311	2.311
Ruimte (+)/ Overschrijding (-)	2.389	2.427	2.418	2.436

Renterisiconorm

De overheid heeft met de renterisiconorm een kader gesteld om openbare lichamen tot een zodanige opbouw van de leningenportefeuille te laten komen, dat het renterisico uit hoofde van renteaanpassing en herfinanciering van leningen in voldoende mate wordt beperkt. Indien een leningenportefeuille gelijkmatig is opgebouwd, zal ook het renterisico worden gespreid over de jaren. De Uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden geeft aan dat de renterisiconorm voor gemeenschappelijke regelingen bepaald wordt door 20% van het begrotingstotaal met een minimum van € 2,5 mln.

Bedragen x € 1.000	Gewijz.		
	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Saldo langlopende leningen o/g per 1	700,0	700,0	700,0
Totaal grondslag	27.863,7	28.181,0	25.819,1
Renterisiconorm	5.572,7	5.636,2	5.163,8
Nieuwe lening			
Ruimte	5.572,7	5.636,2	5.163,8

In dit boekjaar is de enige lening met een restschuld van € 700.000 geheel afgelost.

EMU saldo

Het saldo van de rekening van baten en lasten waar decentrale overheden mee werken is een saldo in 'baten-lasten' termen. Voor het EMU-saldo zijn echter alleen de transacties met derden relevant. Om het EMU-saldo af te leiden, dienen er correcties op het exploitatiesaldo te worden uitgevoerd. Daarnaast zijn er ook baten en lasten die voor het EMU-saldo wel van belang zijn, maar die niet via de exploitatie lopen.

Bedragen x € 1.000	Realisatie 2021
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	45,3-
Mutatie (im)materiële vaste activa	7,0-
Mutatie voorzieningen	201,8-
Mutatie voorraden	-
Boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	
Berekend EMU-saldo	<u><u>254,1-</u></u>

Jaarrekening 2021

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

in €

	Realisatie 2021	Gewijzigde begroting 2021	Primaire begroting 2021	Realisatie 2020
Baten				
Bekostiging uitvoering PW	8.480.599	8.121.722	7.546.000	7.882.436
Bekostiging uitvoering SW	14.173.852	14.584.361	14.597.943	13.949.264
Gemeentelijke bijdragen	-	-	-	258.440
Overige bijdragen	111.995	-	-	61.204
Overige baten	1.881.661	-	500.000	2.235.383
Subtotaal	24.648.106	22.706.083	22.643.943	24.386.727
Netto toegevoegde waarde	3.170.296	4.437.100	4.006.589	2.708.232
Totaal baten	27.818.403	27.143.182	26.650.532	27.094.958
Lasten				
Loonkosten en -suppletie WSW	14.065.163	14.554.078	14.597.943	13.922.658
Loonkosten andere doelgroepen	225.312	2.006.159	2.034.786	233.422
Overige kosten doelgroepen	47.019	111.062	188.631	45.713
Personeelskosten	9.533.713	7.498.767	6.719.254	8.924.213
Directe trajectkosten PW	1.909.669	997.500	450.000	962.304
Overige bedrijfskosten	2.082.843	3.013.441	2.897.769	1.730.839
Totaal lasten	27.863.719	28.181.007	26.888.383	25.819.149
Het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	45.316-	1.037.825-	237.851-	1.275.809
Onttrekking aan reserves	45.316	1.037.825	237.851	274.292
Toevoegingen aan reserves				1.550.101
Gerealiseerd resultaat	-	-	-	-

Toelichting op het Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Algemeen

Werkom voerde in 2021 voor de 2 deelnemende gemeenten één programma uit en daarbinnen de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) en deeltaken m.b.t. de Participatiewet (PW).

De 2 entiteiten van Werkom, de BVO en de BV zijn organisatorisch één geheel en tevens een fiscale eenheid. De voor de BVO relevante regelgeving, het BBV, laat echter niet toe dat geconsolideerd wordt gerapporteerd (artikel 5). De scheiding is destijds gemaakt om juridische redenen, m.n. op het gebied van aan- en inbesteden. Tussen de 2 entiteiten bestaan onderling grote geldstromen en doorbelastingen. De overzichten van baten en lasten per entiteit bieden niet het gewenste totaaloverzicht.

In de werkelijkheid kan er bovendien voor enkele baten en lasten niet worden geboekt zoals dat in de begroting was opgenomen. Dit maakt een vergelijking van de begroting met de realisatie per entiteit niet zinvol.

Om toch tegemoet te komen aan de begrijpelijke wens om inzicht te hebben in de totale geldstromen, is er voor gekozen de geconsolideerde bedragen (begroot en realisatie) in een bijlage op te nemen en toe te lichten. Deze bijlage valt evenwel buiten de controle van de onafhankelijk accountant.

BTW vrijstelling

In de loop van 2020 heeft de fiscus een voorlopig standpunt kenbaar gemaakt dat Werkom in aanmerking komt voor de sociaal/culturele BTW-vrijstelling. Dit houdt in dat het budget voor de uitvoering van de PW vrij van BTW kan worden overgedragen maar ook dat er voor Werkom sprake is van kostenverhogende BTW in de uitvoering van de PW. Het gaat 100% van de in rekening gebrachte BTW aan directe PW-kosten en voor 23% van de BTW op kosten voor de overhead. Deze BTW kan bij genoemde vrijstelling niet worden 'doorgeschoven' naar de 2 deelnemende gemeenten en door de gemeenten dus ook niet gedeclareerd t.l.v. het BTW-compensatiefonds. Het verkrijgen van de BTW-koepelvrijstelling zou dit nadeel wegnemen. Per saldo is dat voor Werkom en de 2 gemeenten gunstiger. In deze is Werkom echter geen partij meer; het is aan de gemeenten om verder te procederen voor het verkrijgen van deze vrijstelling.

Onderlinge doorbelastingen

De loonkosten van personeel in dienst bij Werkom worden integraal verantwoord bij de BVO. Alle kosten die voortvloeien uit ingekomen facturen worden echter juist verantwoord bij Werkom diensten BV. Deze 2 keuzes maken een omvangrijk en intensief onderling verrekeningsverkeer nodig. Het personeel is immers ook nodig voor het behalen van de omzet uit leveringen en diensten van Werkom diensten BV. En alle kosten van derden hebben ook betrekking op de bedrijfsvoering van de BVO. De onderlinge doorbelastingen zijn daarom gebaseerd op de opbrengstverhoudingen. Hierdoor wordt het kostenbeeld in beide entiteiten gecorrigeerd. In de begroting zijn dit soort doorbelastingen verwerkt als directe baten en lasten bij de 2 entiteiten en is niet gerekend met onderlinge doorbelastingen.

Eliminatie van interne omzet

In het overzicht van baten en lasten wordt geen eliminatie van de interne omzet toegepast. Werkom neemt intern echter wel diensten af via haar eigen bedrijfsonderdelen die dit soort prestaties ook regulier aan derden leveren. De betreffende bedrijfsonderdelen maken daartoe facturen op voor de afnemende interne klanten. Zo ontstaan zowel omzet als kosten. Het betreft diensten die Werkom anders bij derden had moeten afnemen. Genoemd worden schoonmaken van de in gebruik zijnde panden, drukwerk voor eigen gebruik, bezorging van eigen post, groenverzorging of sneeuwruimen rondom de panden. Als er geen eigen bedrijfsonderdelen voor Groen&Schoon, Print&Post zouden zijn, dan zou Werkom deze diensten bij derden moeten afnemen en dan zouden de kosten wel bij de juiste kostensoorten moeten worden opgenomen.

Bekostiging uitvoering PW

Voor de uitvoering van deeltaken uit de Participatiewet dragen de 2 deelnemende gemeenten middelen over aan Werkom. Deze middelen zijn een deel van hetgeen de gemeenten van de rijksoverheid ontvangen. Werkom dient hiervoor trajecten voor haar deel van de doelgroep uit te voeren en de er mee samenhangende kosten te dekken. Het totaal bevat ook deelbudgetten voor (deel)projecten.

Voor dit jaar zijn er t.o.v. de ontvangen voorschotten per saldo iets minder totale kosten voor de uitvoering gemaakt. Het saldo wordt afgerekend met de 2 gemeenten waardoor het financiële resultaat op deze activiteit nihil is.

De in dit jaar opgenomen bate bevat ook een bedrag dat in 2020 was vooruitontvangen voor activiteiten in 2021.

Het totaal van de gemaakte kosten bevat voor Werkom tevens kostenverhogende BTW: dit is BTW die door derden aan Werkom in rekening is gebracht en betrekking heeft op de uitvoering van de PW of de overhead. Deze BTW kan alleen aan de gemeenten worden 'doorgeschoven' in het kader van de transparantiemethode als de BTW-koepelvrijstelling van toepassing is. Dat is momenteel (nog) niet het geval. Daarom is de kostenverhogende BTW voor de gemeenten nog niet declarabel t.i.v. het BTW-compensatiefonds.

Bekostiging uitvoering SW

In de bijdrageverordening c.q. de dienstverleningsovereenkomst is bepaald dat de uitvoering van de WSW door de 2 deelnemende gemeenten wordt bekostigd via de vergoeding van de totale WSW-loonkosten plus de uitbetaalde loonkostensubsidies (op SW-geïndiceerden die via Begeleid Werken bij reguliere werkgevers zijn geplaatst). Het hier opgenomen budget is de som van genoemde componenten. Zij komen voor op verschillende plekken in de opstelling van de lasten. Het bedrag is lager dan begroot; zie de toelichtingen bij de onderliggende componenten voor de verklaring.

SW-medewerkers van niet-deelnemende gemeenten worden op andere grondslagen bekostigd.

Gemeentelijke bijdragen

In 2020, na het ontstaan van de coronacrisis, heeft de overheid verschillende maatregelen getroffen om ondernemingen met groot omzetverlies te steunen, vnl. gericht op behoud van inkomen voor de werknemers en de ondernemers zelf. Participatiebedrijven kwamen niet in aanmerking voor deze vormen van ondersteuning omdat het omzetverlies relatief te gering was. Bij het bepalen van de 'omzet' tellen nl. ook de bekostigingen vanuit de gemeenten mee en die daalden niet.

Toch is er ook bij participatiebedrijven sprake van nadelige financiële effecten door de coronacrisis. Deze bestaat uit omzetverlies en extra kosten. De overheid heeft aan de gemeenten toch extra middelen beschikbaar gesteld om de effecten van de coronacrisis bij de participatiebedrijven te bestrijden.

Voor het jaar 2021 hebben de gemeenten opnieuw extra middelen toegekend aan Werkom en wel tot een bedrag van € 415.300. Dit bedrag is geheel opgenomen bij Werkom diensten BV omdat er bij de BV t.o.v. 2019 nog sprake is van omzetverlies en ook daar primair de extra kosten i.v.m. de coronamaatregelen zijn geboekt.

Overige baten

Deze post bevat o.m. de doorbelastingen van loonkosten van de BVO naar Werkom diensten BV. De toerekening geschiedt o.b.v. omzetverhoudingen.

In de begroting komt deze bate niet voor omdat onderlinge doorbelastingen daarin niet apart zijn gepresenteerd. De hier relevante baten en lasten zijn opgenomen bij de categorie waar zij verantwoord zouden worden als de baten of lasten direct bij de betreffende entiteit zouden zijn ontstaan.

Netto toegevoegde waarde

De Netto toegevoegde waarde (NTW) bestaat uit het verschil tussen de behaalde omzet uit leveringen en diensten en de daaraan toe te rekenen directe orderkosten.

De directe orderkosten worden in eerste instantie bij de BV geboekt en daarna doorbelast aan de BVO. Dat gebeurt naar rato van de omzetten in beide entiteiten.

De NTW van de BVO uit leveringen van goederen en diensten is als volgt samengesteld:

	Gewijzigde		
	Realisatie 2021	begroting 2021	Realisatie 2020
Business Print&Post	€ 807.793	€ 915.257	€ 683.891
Green&Clean	€ 2.276.274	€ 3.150.042	€ 2.013.665
Overige	€ 86.229	€ 371.801	€ 10.675
	<u>€ 3.170.296</u>	<u>€ 4.437.100</u>	<u>€ 2.708.232</u>

De hier niet genoemde bedrijfsonderdelen hebben geen omzet behaald bij de 2 deelnemende gemeenten doch alleen bij derden. De omzet aan derden wordt in de BV verantwoord.

De opdrachten van de deelnemende gemeenten kennen t.o.v. de begroting een lager niveau maar zijn t.o.v. de realisatie over het vorig boekjaar wel hoger. Over het jaar 2021 hebbende deelnemende gemeenten minder dan begroot aan passend werk bij Werkom inbesteed. De aantallen direct productieve personen in genoemde bedrijfsonderdelen nemen af. De oorzaak is het natuurlijk verloop van WSW-medewerkers. Daar minder dan begroot instroom vanuit andere doelgroepen tegenover staat. Dit zet de haalbare NTW ook onder druk

Onder de directe orderkosten vallen de vanuit de BV doorbelaste kosten van grond- en hulpstoffen en de kosten van uitbesteed werk. De kosten zijn via een verdeelsleutel o.b.v. omzetten toegerekend.

Aanschaffingen van grondstoffen, hulpstoffen en halffabricaten zijn als directe orderkosten (materiaalverbruik) verwerkt. De voorraden bij Werkom ultimo boekjaar zijn op nihil gewaardeerd.

Loonkosten en -suppletie WSW

Aan de lastenzijde vormen de WSW-loonkosten een belangrijke post. De WSW-CAO is in de loop van 2021 gewijzigd; er zijn afspraken gemaakt over de loonstijgingen en is er een regeling voor vervroegde uittreding (RVU) getroffen. Dit kan de komende jaren leiden tot een versnelling in de krimp van de WSW-medewerkers.

De totale loonkosten WSW worden beïnvloed door diverse factoren:

- > Daling in het aantal medewerkers door natuurlijk verloop;
- > De ontwikkeling van het Wettelijk MinimumLoon (WML);
- > De CAO afspraken m.b.t. brutoloon, eindejaarsuitkering of andere aan het brutoloon gerelateerde uitkeringen;
- > Ontwikkelingen van medewerkers binnen de loonschalen (treden binnen een loonschaal of promoties naar hogere loonschalen);
- > Wettelijk vastgestelde percentages voor sociale verzekeringen (werkgeversdeel) en het werkgeversdeel in de pensioenpremies.

Over dit boekjaar waren er gemiddeld 408,6 FTE aan WSW-medewerkers in dienst bij Werkom. De gemiddelde totale loonkosten waren € 34.425. De begroting beliep 418,1 FTE en € 34.810 aan gemiddelde totale loonkosten per FTE. Het natuurlijk verloop was hoger dan begroot, terwijl de gemiddelde loonkosten lager uitvielen.

N.B.: per 31 december 2020 zijn de WSW-medewerkers van de gemeenten Oostzaan en Wormerland bij Werkom in dienst getreden.

Onder deze post valt ook de uitbetaalde loonkostensubsidie voor SW-geïndiceerden die een dienstverband hebben met een reguliere werkgever in het kader van Begeleid Werken. Dit betreft een totaalbedrag van € 716.886. Begroot was € 788.438. Met name het gemiddeld bedrag aan uitbetaald loonkostensubsidie was lager dan begroot.

Loonkosten andere doelgroepen

Personen uit doelgroepen anders dan de WSW zijn niet altijd in dienst bij Werkom; personen met een indicatie Doelgroepregister (Beschut Nieuw en Banenafpraak) worden in beginsel in dienst genomen en verloond volgens de nieuwe CAO "Aan de Slag". Deze is op 1 juli 2021 van kracht geworden. Tot genoemde datum en andere personen werden en worden elders verloond. Het hier verantwoorde bedrag betreft de som van de loonkosten volgens genoemde CAO en de aan Werkom gefactureerde loonkosten minus de voor deze groepen ontvangen subsidies

Personeelskosten

Deze post bevat de ambtelijke loonkosten plus de overige personeelskosten (zoals bijv. reiskosten, kosten Arbodienst, opleidingskosten en werkkleding).

In de loop van het jaar zijn er een aantal personen bij Werkom ambtelijk aangesteld. Deze waren eerst elders op payrollbasis in dienst en werden tot de overnamedatum door Werkom ingehuurd.

Een groot deel van de personeelskosten was begroot bij Werkom diensten BV. Voor dit onderwerp is een vergelijking van de geconsolideerde bedragen (bijlage 3) zinvoller. Er waren gemiddeld 132,0 FTE aan ambtenaren in dienst. Begroot was een aantal van 136,7 FTE.

Directe trajectkosten PW

Onder deze naam worden trajectkosten geboekt die te maken hebben met de uitvoering van activiteiten voor personen uit de PW-doelgroep. Dit omvat mede de inzet van werkgeversinstrumenten of kosten i.v.m. het jongerenloket. Het gaat ook om kosten van bedrijfsonderdelen die, bij interne plaatsingen, werk, begeleiding en werkplekken voor personen uit de PW-doelgroep organiseren.

Overige bedrijfskosten

Deze kostensoorten worden in de werkelijkheid bijna geheel bij Werkom diensten BV verantwoord. Via een onderlinge doorbelasting vanuit de BV o.b.v. omzetverhoudingen worden er kosten bij de BVO in rekening gebracht. Deze doorbelasting wordt ook onder deze post opgenomen. Voor een zinvolle vergelijking wordt verwezen naar de geconsolideerde cijfers.

Onttrekking aan reserves

Deze onttrekking heeft betrekking op de bestemmingsreserve voor de verplichting voor WSW-vakantiegeld. Deze onttrekking is in de primaire en gewijzigde begroting 2021 ten onrechte niet als resultaatbestemming verwerkt, maar opgenomen in de baten en lasten. Het begrote bedrag betreft € 17.594.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Er zijn geen structurele toevoegingen aan reserves. De structurele onttrekkingen aan de reserves bestaan uit de onttrekking aan de bestemmingsreserve voor de WSW-vakantiegeldverplichting. Deze verlaagt jaarlijks door het natuurlijk verloop van deze groep medewerkers. Deze daling overtreft de stijging van de grondslag voor het vakantiegeld, waardoor ook de verplichting daalt.

Incidentele baten en lasten

De commissie BBV heeft in 2018 een notitie over incidentele baten en lasten uitgebracht. In beginsel moeten structurele lasten gedekt worden door structurele baten. Om dat vast te kunnen stellen, is belangrijk dat inzicht bestaat in welk deel van de baten en lasten incidenteel zijn en welke structureel. In de financiële verordening zou een grensbedrag moeten staan vanaf welke omvang incidentele lasten en baten afzonderlijk gespecificeerd moeten worden; dat grensbedrag ontbreekt evenwel.

Het BBV geeft geen scherpe definitie wat incidenteel of structureel is en laat ruimte aan de decentrale overheden in de eigen beoordeling van de lokale omstandigheden. Bovendien zijn er diverse uitzonderingen.

De 2 entiteiten die samen Werkom vormen, bestaan sinds 1 januari 2018. In de jaren na de oprichting was Werkom volop in ontwikkeling. Naar verwachting zullen de grootste en hiermee samenhangende projecten in de loop van het jaar 2021 worden afgerond. In het jaar 2022 volgt nog de afronding van de verbouwing van het pand aan de Einsteinstraat. In de jaren 2018 en 2019 zijn ook een aantal ingrijpende keuzes gemaakt over de (her)inrichting van de geldstromen binnen de 2 entiteiten. Dit had grote effecten op de presentatie van een aantal posten op het overzicht van de baten en lasten.

Daarnaast bevatten de begrotingen (m.n. voor de jaren 2018 en 2019) onvoldoende detailgegevens (per entiteit) om afwijkingen ten opzichte van de realisatie te kunnen vaststellen en analyseren.

Als de posten op het overzicht van baten en lasten worden beoordeeld conform onze interpretaties van de regels, kunnen (met enige concessies) alleen de volgende als 'structureel' worden aangemerkt:

- > Bekostiging uitvoering SW
- > Netto toegevoegde waarde
- > Loonkosten en -suppletie WSW

Al de niet genoemde posten kennen, t.o.v. de begroting en gezien over een periode van 3 jaar, té grote afwijkingen. Het zou evenwel het inzicht in de financiële positie van Werkom niet verbeteren, als deze andere posten als 'incidenteel' zouden worden gekenmerkt.

Op grond van de bijdrageverordening zijn de baten en lasten van Werkom altijd in evenwicht. Positieve resultaten worden (tot een bepaald maximum) toegevoegd aan de algemene reserve. Negatieve resultaten worden onttrokken aan de algemene reserve of, als die daarvoor ontoereikend is, gedekt door gemeentelijke bijdragen.

Om bovenstaande redenen acht Werkom het niet zinvol het gewenste overzicht op te stellen en op te nemen.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Bij Werkom is er geen sprake van algemene dekkingsmiddelen. Er is in de begroting voor Werkom géén bedrag voor onvoorzien lasten opgenomen.

WNT-verantwoording 2021 Participatiebedrijf Zaanstad Purmerend

De WNT is van toepassing op Participatiebedrijf Zaanstad Purmerend (Werkom). Het voor Werkom toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2021 € 209.000 (het algemeen bezoldigingsmaximum).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2021		Y.F.W. Hoogtanders	
bedragen x € 1			
Functiegegevens		Algemeen directeur	
Aanvang en einde functievervulling in 2021		01/01 - 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		0,93	
Dienstbetrekking?		Nee	
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		€	176.112
Beloningen betaalbaar op termijn			-
<i>Subtotaal</i>		€	176.112
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		€	194.486
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag			n.v.t.
Bezoldiging		€	176.112
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan			N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling			N.v.t.

Gegevens 2020		Y.F.W. Hoogtanders	
bedragen x € 1			
Functiegegevens		Algemeen directeur	
Aanvang en einde functievervulling in 2020		01/01 - 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		0,75	
Dienstbetrekking?		Nee	
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		€	134.953
Beloningen betaalbaar op termijn			-
<i>Subtotaal</i>		€	134.953
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		€	151.709
Bezoldiging		€	134.953

1d. Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder.

Gegevens 2021		
Naam topfunctionaris		Functie
dhr. J. Krieger	Gemeente Zaanstad	Bestuurslid
dhr. H.M.M. Rotgans	Gemeente Purmerend	Bestuurslid

Deze bestuursleden ontvangen op grond artikel 44 van de gemeentewet voor hun werkzaamheden geen vergoeding.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionaris zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2021 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Balans per
in €

ACTIVA	31 december 2021	31 december 2020
VASTE ACTIVA		
<i>Materiële vaste activa</i>		
Investerings met een economisch nut	3.515	10.486
<i>Financiële vaste activa</i>		
Kapitaalverstrekking aan: Overige verbonden partijen	<u>50.000</u>	<u>50.000</u>
Totaal vaste activa	<u>53.515</u>	<u>60.486</u>
VLOTTENDE ACTIVA		
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>		
Vorderingen op openbare lichamen	1.377.467	1.242.093
Rekening-courantverhouding met niet-financiële instelling	3.002.515	1.702.578
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	378.429	1.398.719
<i>Liquide middelen</i>		
Banksaldi	66.888	123.256
Overlopende activa		
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.	<u>767.617</u>	<u>1.838.690</u>
Totaal vlottende activa	<u>5.592.916</u>	<u>6.305.336</u>
Totaal generaal	<u>5.646.431</u>	<u>6.365.822</u>

PASSIVA	31 december 2021	31 december 2020
VASTE PASSIVA		
<i>Eigen vermogen</i>		
1. Algemene reserve	2.007.217	2.015.026
2. Bestemmingsreserve	496.553	534.060
3. Gerealiseerd resultaat	-	-
<i>Voorzieningen</i>		
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	413.745	615.583
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>		
Onderhandse leningen van:		
Openbare lichamen	-	700.000
Totaal vaste passiva	<u>2.917.514</u>	<u>3.864.669</u>
VLOTTENDE PASSIVA		
<i>Overlopende passiva</i>		
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume		
	<u>2.728.917</u>	<u>2.501.153</u>
Totaal vlottende passiva	<u>2.728.917</u>	<u>2.501.153</u>
Totaal generaal	<u>5.646.431</u>	<u>6.365.822</u>

Algemene grondslagen en grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

Deze jaarrekening betreft de bedrijfsvoeringsorganisatie o.b.v. de wet gemeenschappelijke regelingen 'Participatiebedrijf Zaanstad Purmerend' (hierna ook: 'Werkom'). De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in beginsel toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke. Voor de vakantiegeldverplichting van de WSW-medewerkers heeft Werkom een bestemmingsreserve gevormd. Voor de verlofaanspraken heeft Werkom een verplichting op de balans staan.

Continuïteit

In deze jaarstukken zijn de waarderingen gekozen o.b.v. het 'going-concern' principe. De entiteit voor Werkom is op 1 januari 2018 opgericht en actief geworden. De 2 deelnemende gemeenten hebben zich aan elkaar en aan Werkom gecommitteerd voor een periode van tenminste 5 jaar. Er zijn inmiddels verplichtingen aangegaan die deze termijn ruim overschrijden.

Sinds 2018 is door de 2 gemeenten geïnvesteerd in de oprichting en inrichting van Werkom zodat er een complete en professionele organisatie ontstaat voor toeleiding van personen uit de doelgroepen naar de arbeidsmarkt.

De raden van de deelnemende gemeenten hebben in 2021 een proces doorlopen om tot een 'herijking' van Werkom te komen. Bij het opmaken van deze jaarstukken was er een scenariokeuze gemaakt die geen aanleiding geeft te twijfelen aan de continuïteit van Werkom. Voor dit scenario zijn, gegeven een groot aantal aannames, financiële projecties gemaakt die leiden tot tekorten die de deelnemende gemeenten zullen dekken.

Coronavirus

In en vanaf maart 2020 werden in Nederland steeds ingrijpender overheidsmaatregelen i.v.m. het coronavirus van kracht. Vanaf 13 maart 2020 heeft dit ook gevolgen gehad voor de bedrijfsvoering van Werkom. In 2021 zijn de maatregelen met intervallen teruggekeerd. De belangrijkste gevolgen voor Werkom waren:

- > Verplicht thuiswerken of thuisblijven voor een deel van de medewerkers;
- > Verhoging van het ziekteverzuim;
- > Verhoging van de vervoers- en begeleidingskosten;
- > Verhoging van de bedrijfskosten i.v.m. maatregelen;
- > Verlaging van de omzetten in alle bedrijfsonderdelen;
- > Verlaging van de totale cash-flow van derden.

De financiële effecten hiervan hebben zich in het boekjaar 2020 en 2021 gemanifesteerd. Het is waarschijnlijk dat deze ook in 2022 zullen optreden. Deze toekomstige gevolgen zijn niet betrokken in de waarderingen van activa en verplichtingen voor het boekjaar 2021. Bovendien heeft de overheid in 2020 en 2021 extra middelen toegekend aan de gemeenten om de effecten van de coronacrisis te bestrijden. Een deel van deze middelen is ook aan Werkom toegekend. Bestuur en directie zijn ook van mening dat toekomstige gevolgen de continuïteitsveronderstelling van Werkom niet wezenlijk zullen beïnvloeden.

Vergelijking met de begroting

In de begroting zijn de baten en lasten soms anders gerangschikt. In deze jaarstukken zijn de baten en de lasten gegroepeerd. Bovendien zijn in de begroting andere keuzes gemaakt om de baten en lasten per entiteit (de BVO en de BV) te presenteren. Dit maakt een vergelijking met de gerealiseerde cijfers per entiteit niet zinvol. De geconsolideerde cijfers (op de bijlage) geven een beter beeld van de baten en lasten van Werkom als geheel.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

Overige investeringen met economisch nut

De materiële vaste activa zijn grotendeels eigendom van Werkom diensten BV. Zij worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de toegepaste jaarlijkse afschrijvingen.

Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. In het algemeen worden de hieronder vermelde percentages gehanteerd.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen ook rekening gehouden met een bijzondere waardevermindering indien deze naar verwachting duurzaam is. In dit jaar heeft een dergelijke vermindering niet plaatsgevonden.

Onder 'Continuïteit' is het perspectief van Werkom beschreven. Dit heeft voor dit boekjaar niet tot herwaarderingen op de vaste activa geleid.

a. Gronden en terreinen		n.v.t.
b. Bedrijfsgebouwen/verbouwingen		10%
c. Vervoermiddelen		20% *)
d. Machines, apparaten en installaties	5%-10%-20%-33 ¹ / ₃ %	
e. Overige materiële vaste activa	5%-20%-33 ¹ / ₃ %	

In afwijking hiervan is het volgende nog van belang:

Kleine aanschaffingen (tot € 10.000 per item) worden rechtstreeks t.l.v. de exploitatie geboekt.

*) Voor vervoermiddelen uit het wagenpark wordt per voertuig een contract afgesloten met de leverancier waarin, afhankelijk van het aantal te rijden kilometers, de levensduur en de restwaarde zijn vastgelegd. Deze elementen worden gebruikt om de jaarlijkse afschrijvingskosten te bepalen. Het percentage kan daardoor variëren.

Financiële vaste activa

Bij de oprichting van Werkom is gekozen voor een construct van een BVO o.b.v. een gemeenschappelijke regeling (Participatiebedrijf Zaanstad Purmerend) en een BV (Werkom diensten BV). Werkom is enig aandeelhouder van Werkom diensten BV. Werkom heeft het aandelenkapitaal op de balans opgenomen en gewaardeerd tegen de nominale waarde, € 50.000.

In 2021 heeft het bestuur van Werkom (als aandeelhouder van de BV) een ontbindingsbesluit genomen. Dit is nog niet geëffectueerd.

In de toekomst zal de BV worden vereffend en geliquideerd. De activiteiten van de BV gaan alsdan over op Werkom. De overdracht van de activa en passiva kwalificeert als overgang van een algemeenheid van goederen. Na de overgang van de operationele activiteiten zal de BV worden geliquideerd waarbij een eventueel resterend saldo zal overgaan naar Werkom. Werkom en Werkom diensten BV vormen een organisatorische en fiscale eenheid. De consequenties voor de relaties zijn derhalve nihil.

Op grond hiervan ziet het bestuur geen reden de waardering van deze kapitaalverstrekking aan te passen.

Voorzieningen

De voorzieningen zijn gebaseerd op de nominale waarde; zij staan gepresenteerd op de passivazijde van de balans. De voorziening op de kapitaalverstrekking aan deelnemingen is in mindering gebracht op de kapitaalverstrekking en staat op de activazijde van de balans.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Opbrengsten en kosten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden verantwoord zodra zij als gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

Uitgaven en waardeverminderingen worden als kosten verantwoord als zij onvermijdbaar en voorzienbaar zijn.

Het overzicht van baten en lasten van Werkom is meer gedetailleerd dan het BBV voorschrijft. Werkom heeft hier bewust voor gekozen. Hiermee komt Werkom tegemoet aan de sturingsmechanismen van het bestuur en de verantwoordingsbehoefte van de gemeenten.

Toelichting balans

in €

VASTE ACTIVA**Materiële vaste activa**

Investerings met een economisch nut

	Boekwaarde 1-jan-2021	Investerings	Des- investeringen	Af-schrijvingen	Boekwaarde 31-dec-2021
Overige materiële vaste activa	10.486			6.971-	3.515
Totaal	10.486	-	-	6.971-	3.515

In dit boekjaar heeft de BVO van Werkom geen activeringen gedaan. De gedane investeringen zijn in de financiële administratie van de BV opgenomen. Aanschaffingen van bedrijfsmiddelen tot een bedrag van € 10.000 per voorwerp zijn direct in de kosten verwerkt. In het hoofdstuk 'Grondslagen' is de afschrijvingsmethodiek toegelicht.

31-dec-21 31-dec-20**Financiële vaste activa**

Kapitaalverstrekking aan:

Overige verbonden partijen:

Coöperatieve Zakelijke Post Nederland u.a.

Werkom diensten BV

	-	-
	50.000	50.000
	50.000	50.000

Het financieel vast actief bestaat enerzijds uit een achtergestelde lening aan Coöperatieve Zakelijke Post Nederland U.A. (CZPN) waarvan de oorspronkelijke nominale waarde € 20.000 bedraagt. Exploitatietekorten zijn in door CZPN op de ingebrachte achtergestelde leningen afgeboekt, waardoor nog een deel als schuld op de balans van CZPN is opgenomen. Deze inleg is tot nihil afgewaardeerd.

Anderzijds is de BVO van Werkom houdster van 100% van de aandelen uit het volgestorte aandelenkapitaal van Werkom diensten BV. Zie onder het hoofdstuk 'Grondslagen' voor een toelichting op de waardering van deze kapitaalverstrekking.

In dit boekjaar hebben zich geen mutaties voorgedaan m.b.t. de financiële vaste activa.

VLOTTENDE ACTIVA**31-dec-21 31-dec-20****Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar**

Vorderingen op openbare lichamen	1.377.467	1.242.093
Rekening-courantverhouding met niet-financiële instelling	3.002.515	1.702.578
In 's Rijks schatkist	378.429	1.398.719
Totalen	4.758.411	4.343.390

Er is geen voorziening voor dubieuze debiteuren omdat de hiervoor relevante post uitsluitend bestaan uit vorderingen op openbare lichamen. Vorderingen op deze debiteuren kunnen redelijkerwijs niet dubieus of oninbaar worden.

De rekening-courant verhouding betreft die met Werkom diensten BV.

In 2013 is de regeling voor het zgn. 'Schatkistbankieren' ingevoerd. De Staat verplicht de lagere overheden alle tegoeden op bankrekeningen (voor zover hoger dan een drempelbedrag) over te boeken naar een rekening bij het ministerie van Financiën. De begroting van Werkom is voor de berekening van het drempelbedrag leidend. Gegeven de hoogte van de begroting was gedurende het eerste halfjaar het drempelbedrag € 250.000 van toepassing, daarna was dit € 1 mln. Werkom heeft echter het gehele jaar een drempelbedrag van € 150.000 gehanteerd.

kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen				
in bedragen x € 1.000	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
	78	116	107	125

Op grond van voorschriften rond het verplichte Schatkistbankieren zijn middelen boven het drempelbedrag ondergebracht in de schatkist. Zie ook de financieringsparagraaf.

Liquide middelen

Bank Nederlandse Gemeenten (rekening courant)	66.888	123.256
Totalen	66.888	123.256

De BVO van Werkom houdt geen kas aan. Op de rekening-courant bij de Bank Nederlandse Gemeenten bestaat een kredietfaciliteit van € 2,5 mln.

31-dec-21 31-dec-20

Overlopende activa

Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.

Voorschotten	1.713	
Betaalde waarborgsommen i.v.m. huur	11.424	11.424
Te ontvangen Lage Inkomens Voordeel (LIV)	174.677	202.961
Nog te factureren omzet, doorbelastingen enz.	41.383	98.390
Te ontvangen compensatie coronacrisis	415.297	700.000
Te ontvangen transitievergoedingen compensatieregeling	123.122	100.760
BTW saldo uitvoering PW 2018 incl. rente		725.154
Totalen	767.617	1.838.690

VASTE PASSIVA**Eigen vermogen**

in €	Boekwaarde 1-jan-21	Toevoeging	Onttrekking	Gerealiseerd resultaat	Boekwaarde 31-dec-21
1. Algemene reserve	2.015.026	-	7.809		2.007.217
2. Bestemmingsreserve Vakantiegeld- verplichting. WSW	534.060		37.507		496.553
Totalen	2.549.086	-	45.316	-	2.503.770

Het bestuur heeft in 2020 het besluit genomen om tijdelijk de maximale hoogte van de algemene reserve, zoals genoemd in de Financiële verordening, te verruimen. Deze algemene reserve kan ingezet worden ter dekking van tekorten.

In 2018 heeft het bestuur besloten een bestemmingsreserve te vormen voor de vakantiegeldverplichting voor WSW-medewerkers.

Deze bestemmingsreserve is in 2018 initieel gevoed via een overdracht van middelen bij de liquidatie van Baanstede. Een onttrekking is nodig bij de verlaging van de verplichting. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door het natuurlijk verloop van deze groep medewerkers waardoor ook de verplichting daalt.

Voorzieningen**Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's**

in €	Boekwaarde 31-dec-20	Toevoeging	Onttrekking	Herrubricering en vrijval	Boekwaarde 31-dec-21
1. Personeelskosten	169.945	34.840	153.884		50.902
2. Spaarverlof	341.723	50.780	41.941		350.561
3. Overige	103.915	27.085	512	118.206	12.282
Totalen	615.583	112.705	196.337	118.206	413.745

1. Personeelskosten

Deze voorziening heeft betrekking op claims van het UWV waarvan de oorzaak in 2021 of eerder ligt, doch waarvan afwikkeling in 2022 of later zal volgen. Het gaat om WW-uitkeringen voor ambtelijke medewerkers.

2. Spaarverlof

Een aantal SW-medewerkers heeft een deel van hun verlofuren omgezet in spaarverlof. Deze voorziening is de financiële vertaling van de daaruit voortvloeiende verplichting, rekening houdend met de mutaties in dit boekjaar, het actuele uurloon en opslagen voor vakantiegeld, eindejaarsuitkering en het werkgeversdeel sociale lasten.

3. Overige

Dit betreft een voorziening op het risico op geclaimde maar nog niet ontvangen compensatie van de uitbetaalde WSW-transitievergoedingen. Deze claim ontstaat bij einde dienstverband na ziekte, maar deze wordt niet altijd (volledig) gehonoreerd.

	31-dec-21	31-dec-20
<u>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</u>		
<u>Onderhandse leningen van:</u>		
Openbare lichamen		
2018, Gemeente Zaanstad	0,30%	- 700.000
Totale		- 700.000

De rentelast op deze lening bedroeg € 2.254. De lening is in 2021 geheel afgelost.

VLOTTENDE PASSIVA

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

	31-dec-21	31-dec-20
<u>Overlopende passiva</u>		
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van aan jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.		
Nog af te dragen loonheffing en sociale lasten	929.222	844.901
Omzetbelasting (aangifte laatste kwartaal)	344.549	249.195
Nog te betalen rente leningen		1.191
Nog te verrekenen netto loon/salaris	21.274	1.304
Nog af te rekenen bekostiging WSW		929
Vooruitontvangen middelen		30.000
Overige nog te betalen of terug te betalen kosten	411.304	405.526
Verplichting uitstaande verlofuren (3 CAO's)	997.525	966.562
Diverse schulden op korte termijn	25.044	1.544
Totale	2.728.917	2.501.153

De verplichting aan uitstaande verlofuren is arbeidskosten gerelateerd, doch kent door personele mutaties en de effecten van de coronacrisis geen vergelijkbaar volume.

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen per 31 december 2021

a. Huurcontracten	
> Einsteinstraat 103, Purmerend	3.923.327
> Kwadijkerkoogweg 1, Purmerend	39.469
> Slachthuisstraat 65, Zaandam	22.511
> Volume 103, Purmerend	12.500
> Witte Paardweg 46, Wormerveer	51.751
> Twiskeweg 10, Oostzaan	2.722

Het bedrag van de verplichting vertegenwoordigt het restant van de looptijd van het huurcontract. Bij de bepaling van het kostenbedrag is geen rekening gehouden met indexaties.

b. Investeringsverplichtingen

In 2021 zijn geen bestellingen gedaan voor investeringen die in 2022 zijn geleverd en gefactureerd.

Uitvoeringsinformatie, Taakvelden

in €

Deze bijlage bevat tabellen met nadere informatie over de uitvoering. Het BBV bevat bepalingen omtrent het publiceren van uitvoeringsinformatie. Deze zijn ook van toepassing op Werkom, in beginsel echter alleen voor de BVO van Werkom, niet voor de BV. Op deze bijlage zijn de taakvelden opgenomen met de bedragen van alleen de BVO. Voor de geconsolideerde cijfers wordt verwezen naar bijlage 2. Geconsolideerde cijfers geven een completer en dus beter inzicht.

Taakvelden Participatiebedrijf Zaanstad Purmerend

	Realisatie 2021	Gewijzigde begroting
0.10 Mutaties reserves		
Baten	€ 45.316	€ 1.037.825
Lasten		
Saldo	€ 45.316	€ 1.037.825
0.4 Overhead		
Baten	€ 633.714	€ 1.008.694
Lasten	€ 2.743.918-	€ 6.292.150-
Saldo	€ 2.110.204-	€ 5.283.457-
0.5 Treasury		
Baten	€ 6	
Lasten	€ 1.342-	
Saldo	€ 1.336-	€ -
6.4 Begeleide participatie		
Baten	€ 18.616.104	€ 18.277.468
Lasten	€ 18.356.645-	€ 16.172.965-
Saldo	€ 259.460	€ 2.104.504
6.5 Arbeidsparticipatie		
Baten	€ 8.568.578	€ 8.170.408
Lasten	€ 6.761.814-	€ 6.029.280-
Saldo	€ 1.806.764	€ 2.141.128
Totalen		
Baten	€ 27.863.719	€ 28.494.395
Lasten	€ 27.863.719-	€ 28.494.395-
Saldo	€ -	€ 0

In bovenstaand overzicht zijn ook de bedragen van de begroting vermeld. In de begroting zijn echter geen (interne en onderlinge) doorbelastingen tussen BVO en BV opgenomen, in de realisatie wel. Bij de BVO is het saldo van de doorbelastingen gecorrigeerd op de lasten van taakveld 0.4 (Overhead). Het betreft € 402.870.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van de gemeenschappelijke regeling Participatiebedrijf Zaanstad Purmerend
(hierna: Werkom)

A. VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN JAARREKENING 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Werkom te Purmerend gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2021 als van de activa en passiva van Werkom op 31 december 2021 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het door het bestuur op 1 juli 2022 vastgestelde normenkader 2021.

De jaarrekening bestaat uit:

- het overzicht van baten en lasten over 2021;
- de balans per 31 december 2021;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen; en
- het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het "Controleprotocol Werkom" dat is vastgesteld door het bestuur op 1 juli 2022 en de Regeling Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2021 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Werkom zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 278.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling Controleprotocol WNT 2021. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij aan het bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de goedkeuringstolerantie rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

B. VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- Bijlage 2 Uitvoeringsinformatie, Economische categorieën;
- Bijlage 3, Geconsolideerde cijfers; en
- Toelichtingen op de geconsolideerde cijfers

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het door het bestuur op 1 juli 2022 vastgestelde normenkader 2021.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het "Controleprotocol Werkom" dat is vastgesteld door het bestuur op 1 juli 2022, de Regeling Controleprotocol WNT 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een

afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rotterdam, 11 juli 2022

Publieke Sector Accountants B.V.

Was getekend: A.R. Sallehart RA

Uitvoeringsinformatie, Economische categorieën

in €

Deze bijlage bevat de tabel met de bedragen per economische categorie.

Economische categorieën Participatiebedrijf Zaanstad Purmerend

<i>Economische categorieën</i>	Realisatie 2021	Gewijzigde begroting
Baten 3. Goederen en diensten	5.420.351	4.750.488
Baten 4. Overdrachten	22.766.446	22.706.083
Baten 5. Rente (en dividend)	6	-
Lasten 1. Salarissen en sociale lasten	22.682.029-	21.088.099-
Lasten 2. Belastingen	8.067-	140.720-
Lasten 3. Goederen en diensten	4.858.449-	6.304.787-
Lasten 4. Overdrachten	716.886-	788.438-
Lasten 5. Rente (en dividend)	1.342-	1.430-
Lasten 7. Verrekeningen	34.654	170.920-
Saldo	<u>45.316-</u>	<u>1.037.825-</u>

Economische categorieën Werkom diensten BV

<i>Economische categorieën</i>	Realisatie 2021	Gewijzigde begroting
Baten 3. Goederen en diensten	4.967.900	6.814.497
Baten 4. Overdrachten	435.651	-
Baten 5. Rente (en dividend)	39	-
Lasten 1. Salarissen en sociale lasten	686.751-	3.280.108-
Lasten 2. Belastingen	229.478-	79.267-
Lasten 3. Goederen en diensten	4.327.623-	3.312.427-
Lasten 4. Overdrachten		
Lasten 5. Rente (en dividend)	912-	670-
Lasten 7. Verrekeningen	285.668-	141.685-
Saldo	<u>126.841-</u>	<u>341</u>

Economische categorieën Totaal

<i>Economische categorieën</i>	Realisatie 2021	Gewijzigde begroting
Baten 3. Goederen en diensten	10.388.252	11.564.985
Baten 4. Overdrachten	23.202.097	22.706.083
Baten 5. Rente (en dividend)	45	-
Lasten 1. Salarissen en sociale lasten	23.368.779-	24.368.208-
Lasten 2. Belastingen	237.545-	219.987-
Lasten 3. Goederen en diensten	9.186.072-	9.617.214-
Lasten 4. Overdrachten	716.886-	788.438-
Lasten 5. Rente (en dividend)	2.254-	2.100-
Lasten 7. Verrekeningen	251.014-	312.605-
Saldo	<u>172.157-</u>	<u>1.037.484-</u>

Uitvoeringsinformatie, Taakvelden

in €

Deze bijlage bevat tabellen met nadere informatie over de uitvoering. In 2016 zijn er een aantal wijzigingen in het BBV gepubliceerd. Deze zijn ook van toepassing op Werkom, in beginsel echter alleen voor de BVO van Werkom, niet voor de BV. Op deze bijlage zijn de taakvelden opgenomen. Omdat de BVO en de BV organisatorisch en fiscaal één geheel vormen, zijn de baten en lasten hier alleen geconsolideerd opgenomen. Alleen op die manier ontstaat een completer beeld.

Taakvelden Participatiebedrijf Zaanstad Purmerend (BVO plus BV)

0.10 Mutaties reserves	Realisatie 2021	Gewijzigde begroting
Baten	€ 172.157	€ 1.037.484
Lasten	€ -	€ -
Saldo	€ 172.157	€ 1.037.484

0.4 Overhead	Realisatie 2021	Gewijzigde begroting
Baten	€ 1.103.652	€ 2.023.178
Lasten	€ 6.753.839-	€ 8.993.479-
Saldo	€ 5.650.188-	€ 6.970.301-

0.5 Treasury	Realisatie 2021	Gewijzigde begroting
Baten	€ 45	€ -
Lasten	€ 2.254-	€ -
Saldo	€ 2.210-	€ -

6.4 Begeleide participatie	Realisatie 2021	Gewijzigde begroting
Baten	€ 23.918.119	€ 24.077.482
Lasten	€ 20.244.643-	€ 20.285.793-
Saldo	€ 3.673.476	€ 3.791.689

6.5 Arbeidsparticipatie	Realisatie 2021	Gewijzigde begroting
Baten	€ 8.568.578	€ 8.170.408
Lasten	€ 6.761.814-	€ 6.029.280-
Saldo	€ 1.806.764	€ 2.141.128

Totalen	Realisatie 2021	Gewijzigde begroting
Baten	€ 33.762.551	€ 35.308.552
Lasten	€ 33.762.551-	€ 35.308.552-
Saldo	€ -	€ 0

Toerekening naar kosten uitvoering taakvelden 6.4 en 6.5, realisatie 2021*Geconsolideerde cijfers (BVO plus BV)*

	0.4 Overhead	6.5 Arbeids- participatie	Totaal
Saldo taakvelden	3.673.476	1.806.764	5.480.240
Toerekening Overhead/Treasury	3.845.634-	1.806.763-	5.652.397-
Totaal	<u>172.158-</u>	<u>1</u>	<u>172.157-</u>

N.B.: deze opstelling is incl. gemeentelijke bijdragen (via Overhead). Bij taakveld 6.4 (Begeleide participatie, uitvoering van de WSW incl. Nieuw Beschut) ontstaat na toerekening van Overhead en Treasury een saldo van -€ 172.158 en bij taakveld 6.5 (Arbeidsparticipatie, de PW) een saldo van € 1. Taakveld 6.5 wordt samen met de kosten voor Nieuw Beschut afgerekend met de 2 deelnemende gemeenten.

Bijlage 3, Geconsolideerde cijfers

in €

	Realisatie 2021	Gewijzigde begroting 2021	Primaire begroting 2021	Realisatie 2020
Baten				
Bekostiging uitvoering PW	8.480.599	8.121.722	7.546.000	7.882.436
Bekostiging uitvoering SW	14.173.852	14.584.361	14.597.943	13.949.264
Gemeentelijke bijdragen	415.297	-	-	700.000
Overige baten	136.310	-	500.000	672.605
Subtotaal	23.206.058	22.706.083	22.643.943	23.204.305
Netto toegevoegde waarde	8.336.448	9.834.800	9.272.256	7.632.231
Totaal baten	31.542.506	32.540.882	31.916.199	30.836.535
Lasten				
Loonkosten en -suppletie WSW	14.065.163	14.554.078	14.597.943	13.930.921
Loonkosten andere doelgroepen	763.676	2.973.323	2.698.951	427.948
Overige kosten doelgroepen	157.915	149.752	314.634	196.356
Personeelskosten	11.823.243	11.044.727	10.106.266	10.666.672
Directe trajectkosten PW	813.870	350.000	450.000	490.828
Overige bedrijfskosten	4.090.796	4.506.487	4.112.014	3.827.626
Totaal lasten	31.714.663	33.578.367	32.279.808	29.540.352
Het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	172.157-	1.037.484-	363.609-	1.296.184
Onttrekking aan reserves	172.157	1.037.484	363.609	274.292
Toevoegingen aan reserves		-	-	1.570.475
Gerealiseerd resultaat	-	-	-	-

Toelichtingen op de geconsolideerde cijfers

Algemeen

Geconsolideerde bedragen

Het BBV laat niet toe dat formeel geconsolideerd wordt gerapporteerd (artikel 5), terwijl daar wel behoefte aan is. De BVO en BV vormen organisatorisch één geheel en zijn ook een fiscale eenheid. Op de vorige pagina van deze bijlage treft u daarom een informele rapportage aan over de geconsolideerde bedragen. Hieronder genoemde verschillen geven de afwijking t.o.v. de gewijzigde begroting aan. Een vergelijking met de primaire begroting wordt niet zinvol geacht omdat bij het opmaken daarvan er teveel en te grote onzekerheden bestonden. Hieronder worden de belangrijkste posten toegelicht. In enkele gevallen is deze toelichting gelijk aan die op de bedragen van de BVO omdat die baten of lasten alleen bij de BVO voorkomen. Zie in dat geval de toelichting van de baten en lasten van de BVO bij het onderwerp.

Onderlinge doorbelastingen

Tussen de BVO en de BV hebben over-en-weer interne doorbelastingen plaatsgevonden. Het betreft directe orderkosten, huisvestingskosten, loonkosten, kosten van staf en overhead en overige bedrijfskosten. Deze onderlinge doorbelastingen zijn noodzakelijk omdat deze kostensoorten in beginsel in slechts één van de 2 entiteiten worden verantwoord, doch betrekking hebben op activiteiten die in beide entiteiten voorkomen. De verdeelsleutel tussen beide entiteiten is gebaseerd op de verhoudingen in de opbrengsten. In dit overzicht met de geconsolideerde bedragen vallen deze onderlinge doorbelastingen uiteraard tegen elkaar weg.

Netto toegevoegde waarde

1.498.351

Het saldo van omzet en de directe orderkosten is de Netto Toegevoegde Waarde (NTW). De NTW is hoger dan de realisatie over 2020, maar wel lager dan begroot voor 2021. Komende uit een jaar van de coronacrisis is er sprake van een herstel van de omzetten, echter niet zover als begroot.

Bedrijfsonderdeel	Omzet	Directe kosten van de omzet	NTW
Industrie&Diensten	2.536.530	1.157.996-	1.378.534
Business Print&Post	2.823.388	416.061-	2.407.327
Green&Clean	4.608.151	420.865-	4.187.286
Overige	410.696	47.396-	363.301
	<u>10.378.766</u>	<u>2.042.318-</u>	<u>8.336.448</u>

Het bedrijfsonderdeel Industrie&Diensten is t.o.v. de realisatie over 2020 en de gewijzigde begroting voor 2021 verder gekrompen. Dit past in de gemaakte keuze om minder renderend werk af te stoten.

Business Print&Post heeft in 2021 een flinke groei doorgemaakt. Het bedrijfsonderdeel heeft de realisatie over 2020 en de begroting voor 2021 ruimschoots overtroffen. Dit is vooral te danken aan de nieuwe activiteiten bij Postnl via detacheringen. Omdat bij het opmaken van de begroting niet bekend was bij welk bedrijfsonderdeel de groeiambitie zou worden gerealiseerd, was deze groei onder 'Overige' begroot.

Bij het bedrijfsonderdeel Green&Clean is de omvang van het uitgevoerde werk voor derden t.o.v. de realisatie over 2020 gegroeid, echter niet tot het begrote niveau. Het natuurlijk verloop van WSW-medewerkers wordt niet in voldoende mate gecompenseerd door instroom van personen uit nieuwe doelgroepen. Hierdoor kan er ook minder werk worden aangenomen.

Loonkosten andere doelgroepen 2.209.647

De loonkosten voor doelgroepen anders dan de WSW, blijven achter bij de begroting maar overtreffen de realisatie over het vorige boekjaar ruimschoots. Er zijn weliswaar minder dan begroot interne plaatsingen (met dienstverbanden) ontstaan, maar er is wel een duidelijke groei te constateren.

Overige kosten doelgroepen 8.163-

De overige kosten zijn op het begrote niveau, maar blijven nog wel iets achter bij de realisatie over het vorige boekjaar. Door de coronamaatregelen zijn de mogelijkheden voor persoonlijk contact nog beperkt.

Personeelskosten 778.517-

Deze post bevat de salariskostenkosten voor ongesubsidieerd personeel plus de overige personeelskosten (zoals bijv. reiskosten, kosten Arbodienst, opleidingskosten en werkkleding). Hierin opgenomen zijn ook de kosten van de inhuur van ongesubsidieerd personeel, de zgn. 'ontwikkelbanen'. De kosten zijn hoger dan begroot en hoger dan de realisatie over het vorige boekjaar. Het ambtelijk personeel dat in dienst wordt genomen groeit, evenals de inhuur van directe/productieve krachten in de bedrijfsonderdelen. De inhuurkosten van indirect personeel dalen, terwijl de ambtelijke loonkosten toenemen. De begrote inhuurkosten lagen ca. € 1 mln. lager t.o.v. de realisatie. De begrote ambtelijke salariskosten lagen evenwel juist weer ca. € 1 mln. hoger.

Directe trajectkosten PW 463.870-

De directe trajectkosten overschrijden de begroting en de realisatie over het vorige boekjaar. Ondanks de coronamaatregelen zijn er meer trajectinstrumenten ingezet. Het gaat om reiskostenvergoedingen, opleidingskosten en -vouchers en aan derden betaalde vergoedingen voor jobcoaching.

Overige bedrijfskosten

415.691

Deze kostengroep bevat de volgende onderwerpen:

- > Rente en afschrijvingen
- > Kosten bedrijfsmiddelen
- > Huisvestingskosten
- > Kosten vervoersmiddelen
- > Advieskosten
- > Belastingen en verzekeringen
- > Algemene kosten
- > Diverse baten en lasten
- > Mutaties voorzieningen

De genoemde kostengroepen bestaan weer uit diverse kostensoorten. De afwijkingen zijn relatief gering. In 2021 zijn lager dan begrote kosten ontstaan maar wel hoger dan de realisatie over 2020. De belangrijkste overschrijdingen t.o.v. de realisatie over 2020 liggen bij de kosten van bedrijfsmiddelen en de belangrijkste onderschrijding bij de mutaties op voorzieningen.

Ten opzichte van de begroting is de belangrijkste onderschrijding te vinden bij de post Advieskosten. Ook de gemaakte Algemene kosten zijn aanzienlijk lager dan begroot. De autokosten ontwikkelden zich in 2021 hoger dan begroot.

In 2020 en 2021 is de software van AFAS ingericht voor de ondersteuning van de HRM-processen en als klantvolgsysteem. Deze aanpassingen zijn in 2021 in gebruik genomen. Er wordt geen gebruik van IW3 en GWS meer gemaakt. Ook de kosten voor onderhoud van ICT-apparatuur en het ERP-pakket AX2021 leidde in 2021 tot hoge kosten.

Postadres
Postbus 404
1440 AK Purmerend

T (0299) 469 369
info@werkom.nl
www.werkom.nl

werkom >